Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- Valašského regiónu- objekt SO 03- novonavrhovaná komunikácia k štátnej hranici s ČR

Primerané posúdenie v zmysle § 28 zákona č. 543/200 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

1. Dôvody primeraného posúdenia

Toto posúdenie je prílohou správy o hodnotení vypracovanej podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov navrhovanej činnosti „Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- Valašského regiónu- objekt SO 03 – novo navrhovaná komunikácia k štátnej hranici s ČR". Posúdenie vyplýva z rozsahu hodnotenia stanoveného Obvodným úradom životného prostredia Trenčín (č. OÚŽP/2013/ 2920/14866 Jk zo dňa 30.9.2013), konkrétne rieši jeho špecifické požiadavky č. 1, 4 a 6, ktoré znejú nasledovne:

1. Z výsledkov správy o hodnotení musí vyplynúť jednoznačná závažnosť a miera vplyvu výstavby cesty na výskyt druhov a biotopov európskeho a národného významu. Keďže chránené územia siete NATURA 2000 majú špecifikovaný predmet ochrany, je potrebné stanoviť vplyv na vyčlenené biotopy a druhy, kvôli ktorým bolo územie navrhnuté. Výskum bude zameraný na biotopy a druhy uvedené pre SKUEV0102 Čertov v rámci Výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Rovnako sa bude postupovať i pri hodnotení vplyvu komunikácie na EVL Beskydy.

2. V prípade negatívnych dopadov cesty na chránené druhy je potrebné uviesť zmierňujúce opatrenia.

4. V dokumente budú vyhodnotené kumulatívne vplyvy navrhovanej cesty a užívania komunikácie (hluk, erózia, zmena hydrologického režimu, šírenie inváznych druhov) na okolité prostredie a na osobitne chránené časti prírody a krajiny v oboch ÚEV (Čertov, Beskydy). Je potrebné zhodnotiť vplyv na predmet ochrany tých druhov európskeho významu, ktoré majú akčný rádius presahujúci dotknutú lokalitu, napr. veľké šelmy (rys, vlk, medveď), kde je potrebné sledovať ich pobytové znaky a trasy v danej oblasti. Na základe výsledkov je potrebné zhodnotiť dopad stretov záujmov dopravy s výskytom šeliem a vyhodnotiť vplyvy na ich populáciu na oboch stranách hranice. Rovnako bude stavba posúdená z hľadiska fragmentácie a záberu habitatov veľkých šeliem, migrácie a bariérového efektu.

6. V správe treba vyhodnotiť okrem vplyvov na predmet ochrany v uvedených ÚEV i vplyv na predmet ochrany chránených území v širšom zázemí komunikácie (napr. Ptačí oblast Horní Vsacko).

Hodnotenie vplyvov činnosti na územia sústavy NATURA 2000 je vypracované v zmysle § 28 zákona č. 543/200 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v zmysle článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Primerané posúdenie rieši vplyvy na územia Natura 2000 bez ohľadu na štátne hranice, ide teda o cezhraničné posúdenie vplyvov na územia Natura 2000 na slovenskej aj českej strane.

Posúdenie vychádza z vlastného terénneho prieskumu vykonaného 30. - 31. 10. 2013, údajov získaných z AOPK ČR Praha (Nálezová databáze ochrany přírody - NDOP a Vrstva mapovaní biotopu- VMB) na základe licenčnej zmluvy č. 14377/SOPK/13, Správy CHKO Beskydy a Správy CHKO Kysuce na základe osobitných žiadostí, publikovaných údajov, údajov prístupných v databáze Európskej komisie (Standard Data Form), správy o stave druhov a biotopov európskeho významu v zmysle čl. 17 smernice o biotopoch (reporting) a z dostupných údajov získaných zo systematických alebo náhodných pozorovaní z minulosti (napr. monitoring veľkých šeliem hnutia DÚHA, pozorovania vtákov- http://aves.vtaky.sk, atď.). Terénny prieskum lokality nebol vykonaný v ideálnom čase pre zisťovanie druhov obojživelníkov, bezstavovcov a sťahovavých druhov vtákov. Zisťovanie pobytových znakov cicavcov (okrem netopierov) a čiastočne aj

stálych druhov vtákov bolo uskutočnené. Zisťovanie stavu biotopov a biotopov všetkých dotknutých druhov bolo možné bez problémov. V prípade skupín, ktoré vzhľadom na nevhodné ročné obdobie už nebolo možné dostatočne zmapovať bolo hodnotenie vykonané vo vzťahu k ich potenciálnemu (vhodnému) biotopu, t.j. berúc do úvahy predpoklad, že uvedené druhy sa v týchto biotopoch vyskytujú. Vzhľadom na blízkosť plánovanej činnosti pri hranici s Českou republikou, pri týchto skupinách sa vychádzalo aj z nálezovej databázy AOPK ČR, publikovaných a historických údajov. Zoznam zdrojov údajov sa nachádza v záverečnej kapitole.

Súčasťou tohto posúdenia nie sú údaje o navrhovanej činnosti, technický a technologický popis stavby, údaje o vstupoch, atď., ktoré sú uvedené v správe o hodnotení. Toto posúdenie je jeho neoddeliteľnou súčasťou.

2. Metodika posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000

Postup hodnotenia bol vykonaný podľa Metodickej príručky EK k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2002.

Cieľom hodnotenia je zistiť, aký vplyv má posudzovaná činnosť na predmet ochrany a celistvosť dotknutých lokalít. Cieľom nie je stanoviť kompenzačné opatrenia, hodnotiť socioekonomické prínosy realizovanej činnosti, ani navrhnúť úpravy predmetnej stavby, ktoré by vyžadovali prepracovanie dokumentácie, tzn. ďalšie varianty.

Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovaná činnosť priamo nezasahuje do území Natura 2000, hodnotenie sa koncentrovalo najmä na nepriame vplyvy na blízke lokality a okrajové časti územia európskeho významu (ÚEV) Čertov, ÚEV Javornícky hrebeň, ktoré sú súčasťou národného zoznamu území Natura 2000 Slovenskej republiky a evropsky významnej lokality (EVL Beskydy) a ptačí oblasti (PO) Horní Vsacko, ktoré sú súčasťou národného zoznamu území Natura 2000 Českej republiky.

Na hodnotenie významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 nie je v SR vypracovaná metodika, preto bola použitá Metodika hodnocení významnosti vlivu při posuzovaní podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane přírody a krajiny, ve znení pozdejších předpisů (Věstník MŽP ČR z novembra 2007). Podľa uvedenej metodiky rozhodujúcim pre rozhodnutie o významnosti vplyvu je určenie:

1. kvantitatívnych parametrov predmetu ochrany (rádovo už jednotky percent zasiahnutého výskytu sa považuje za významný vplyv)
2. kvalitatívnych parametrov predmetu ochrany (napr. jedinečný, kvalitný alebo ohrozený výskyt a pod.)
3. zásadného miesta výskytu z hľadiska biológie druhu (napr. hniezdisko, tokanisko, potravný biotop, migračná trasa)
4. ekologických funkcií nevyhnutných pre zachovanie predmetu ochrany a celistvosti lokality.

Na základe metodiky boli identifikované vplyvy zámeru na jednotlivé predmety ochrany a potom bola zisťovaná miera významnosti ich vplyvu. Vplyvy boli vyhodnotené slovne ako významne negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv alebo nulový vplyv. Následne bola použitá nasledujúca tabuľka s číselným hodnotením.

Tab. č. 1: Významnosť vplyvov

hodnota	*významnosť vplyvu*	*popis významnosti vplyvu*
-2	významný negatívny vplyv	**Negatívny vplyv podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch.** **Vylučuje realizáciu zámeru** (resp. zámer možno realizovať len v určitých prípadoch. Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť; významné narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.

		Vyplýva zo zadania zámeru, nedá sa eliminovať.
-1	mierne negatívny vplyv	**Obmedzený / mierny / nevýznamný negatívny vplyv. Nevylučuje realizáciu zámeru.** Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických nárokov biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými opatreniami.
0	nulový vplyv	Zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.

Pri hodnotení bola využívaná aj Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000.

3. Identifikácia potenciálne dotknutých území sústavy NATURA 2000

Pre identifikáciu potenciálne dotknutých území Natura 2000 boli použité najnovšie mapové podklady (GIS vrstvy) a databáza Standard Data Form prístupné na stránke Európskej komisie: http://cdr.eionet.europa.eu

3.1. Národný zoznam území Natura 2000 na Slovensku

Dňa 17.3.2004 vláda SR schválila Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu a 14.7.2004 MŽP SR vydalo Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 1. augusta 2004. Zoznam obsahujúci pôvodne 381 území bol v roku 2011 aktualizovaný (doplnených bolo 97 území a vyradených 5 území). Podľa poslednej aktualizácie Štandardného dátového formulára Európskej komisii z 31.10.2012 obsahuje národných zoznam 473 území európskeho významu.

Dňa 9.7.2003 bol vládou SR schválený Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území. Zoznam obsahujúci pôvodne 38 chránených vtáčích území bol v roku 2010 zmenený a doplnený (vyradené 2 lokality a 5 doplnených). Podľa poslednej aktualizácie Štandardného dátového formulára Európskej komisii z 31.10.2012 obsahuje národných zoznam 41 chránených vtáčích území.

3.2. Národný zoznam území Natura 2000 v Českej republike

Ekvivalentom slovenských území európskeho významu (ÚEV) sú v Českej republike Evropsky významné lokality (EVL). Evropsky významné lokality sú do národného zoznamu v súlade s § 45a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platnom znení zaraďované nariadením vlády ČR. Dňa 4.10.2013 bolo vyhlásené nariadenie vlády ČR č. 318/2013 Sb. o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit s účinnosťou k 29.10.2013. Toto nariadenie vlády nahradilo nariadenie vlády č. 132/2005 Sb., ktorým sa stanovuje národný zoznam evropsky významných lokalit, v znení novelizácií č. 301/2005 Sb. a č. 371/2009 Sb. Celkový počet EVL českého národného zoznamu je 1075. Český národní zoznam evropsky významných lokalit (EVL) bol vytvorený v troch etapách. V prvej etape bolo nariadením vlády č. 132/2005 Sb. do národného zoznamu zaradených 863 území. Nasledovali dve doplnenia pre panónsky a kontinentálny biogeografický región.
Podľa poslednej aktualizácie Štandardného dátového formulára Európskej komisii z 31.10.2013 obsahuje český národných zoznam 1075 EVL (http://cdr.eionet.europa.eu/cz/eu/n2000).

Ekvivalentom slovenských chránených vtáčích území (CHVÚ) sú v Českej republike Ptačí oblasti (PO). Podobne ako na Slovensku bolo v ČR na základe odborných kritérií, založených na kritériách pre výber významných vtáčích území (IBA) v EU, navrhnutých a následne vymedzených 41 PO. Podľa zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platnom znení, sa na PO vzťahuje režim všeobecnej ochrany, tzn. pre PO nie sú v zákone stanovené žiadne základné ochranné podmienky. PO sa zriaďuje nariadením

vlády ČR, pričom v nariadení vlády je možné stanoviť činnosti viazané na súhlas orgánov ochrany prírody. Každé PO má teda vlastné nariadenie vlády ČR.
Podľa poslednej aktualizácie Štandardného dátového formulára Európskej komisii z 31.10.2013 obsahuje český národných zoznam 41 PO (http://cdr.eionet.europa.eu/cz/eu/n2000).

3.3. Potenciálne dotknuté územia Natura 2000

Územia Natura 2000 sú vyhodnotené ako dotknuté ak sú v priamom územnom strete so navrhovanou činnosťou, alebo predmet ich ochrany je nepriamo ovplyvnený výstavbou alebo prevádzkou miestnej komunikácie.
Vzhľadom na charakter činnosti a akčný rádius (migračnú schopnosť) druhov, ktoré sú predmetom ochrany okolitých území Natura 2000 boli za potenciálne dotknuté územia Natura 2000 identifikované nasledovné:

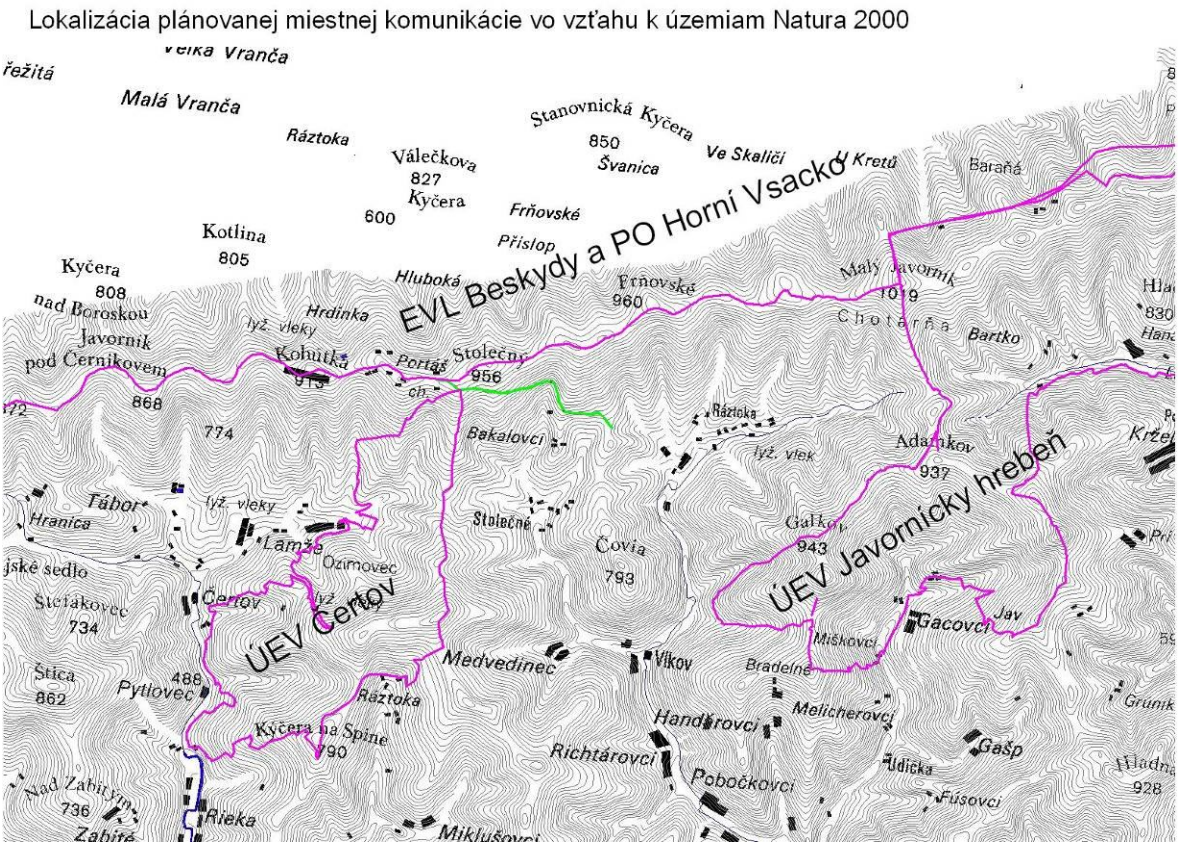
- Územie európskeho významu Čertov (SKUEV0102)
- Územie európskeho významu (Evropsky významná lokalita) Beskydy (CZ0724089)
- Chránené vtáčie územie (Ptačí oblast) Horní Vsacko (CZ0721023)

Navrhovaná činnosť do zasahuje do území Natura 2000 okrajovo, resp. nachádza sa v ich tesnej blízkosti.
Z ďalších území Natura 2000 sa k navrhovanej činnosti najbližšie nachádza:

- územie európskeho významu Javornícky hrebeň (SKUEV0642) nachádzajúce sa približne 1,8 km juhovýchodne od navrhovanej činnosti,

Štátnou hranicou medzi Slovenskou a Českou republikou prechádza aj hranica biogeografických regiónov vymedzených v zmysle smernice o biotopoch. Slovenské územia Natura 2000 patria v tejto do alpského biogeografického regiónu a české územia do kontinentálneho biogeografického regiónu.

Mapa č.1: Lokalizácia plánovanej miestnej komunikácie vo vzťahu k územiam Natura 2000 v ČR a SR.



3.3.1. Územie európskeho významu Čertov (SKUEV0102) - charakteristika

Územie sa nachádza v CHKO Kysuce, v k.ú. Lazy pod Makytou. V zmysle výnosu MŽP SR č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu platí v ňom 2. a 5. stupeň ochrany. Výmera územia je podľa uvedeného výnosu 406,07 ha. V zmysle aktualizácie SDF v roku 2012 je v tejto databáze uvádzaná výmera 400,755 ha. V území platí 5. a 2. stupeň ochrany.
Predmet ochrany: biotopy európskeho významu: Kyslomilné bukové lesy (9110), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhy európskeho významu: kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*) (nie je v databáze SDF), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*) (nie je v databáze SDF), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) a rys ostrovid (*Lynx lynx*). V databáze SDF sa nachádza ešte uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*).

Súčasťou ÚEV je prírodná rezervácia Čertov s výmerou 84,62 ha vyhlásená v roku 1993 v ktorej platí 5. stupeň ochrany. Prírodná rezervácia bola vyhlásená Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 83/1993 Z. z. z 23.3.1993 - účinnosť od 1.5.1993. Účelom ochrany je zachovanie prirodzených lesných spoločenstiev poskytujúcich vhodný objekt k štúdiu vývoja, rastu a štruktúry prirodzených lesných geobiocenóz na flyši v stredných horských polohách Javorníkov.

3.3.2. Územie európskeho významu Javornícky hrebeň (SKUEV0642) - charakteristika

Územie sa nachádza v CHKO Kysuce, zasahuje do troch okresov a 4 katastrálnych území: okres Považská Bystrica: k.ú. Horná Mariková, Papradno, okres Čadca: k.ú. Makov, okres Bytča: k.ú. Štiavnik
Výmera územia je 1 356,24 ha. V území je vymedzený 2., 3., a 5. stupeň ochrany.
Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0) a druhov európskeho významu: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), vlk dravý (*Canis lupus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*) a rys ostrovid (*Lynx lynx*).
Súčasťou ÚEV je národná prírodná rezervácia Veľký Javorník vyhlásená Rozhodnutím Komisie SNR pre kultúru a informácie č. 6 z 25.4.1967 a Vyhláškou Komisie SNR pre kultúru a informácie č. 3744/1967-osv. z 18.11.1967. NPR predstavuje vzácnu zachovalú lokalitu vrcholových lesných spoločenstiev *Abieto-Fagetum* (jedľo-bučín) v oblasti Beskýd. Územie sa využíva ako vedeckovýskumný objekt pre potreby lesného hospodárstva.

3.3.3. Územie európskeho významu (Evropsky významná lokalita) Beskydy (CZ0724089) - charakteristika

Rozsiahle územie s výmerou 120 386,5333 ha sa nachádza v Českej republike na hranici so Slovenskom. Uzemi EVL Beskydy je prevazne zalesnené (viac ako 70% územia tvorí les). Lesnú vegetáciu tvoria predovšetkým kvetnaté bučiny. Veľkú časť EVl tvorí Ptačí oblast Horní Vsacko a Ptačí oblast Beskydy. Rozsahlejsi plochy prirozenych porastov horského a vysokohorského lesa vo veku 160-180 rokov se zachovali na vrcholoch Knehyňa, Čertovho Mlyna a Norici hory a na ubočí Radhošťa a Čertovho Mlyna. Prírodovedne cenné lúky nájdeme najmä v oblasti Javorníkova Vsetínskych vrchov. Územie je cenné svojou rozlohou a spojitosťou prirodzených biotopov. V rámci ČR sa tu nachádzajú unikátne druhy živočíchov. Nejde len o veľké šelmy, ktoré sa šíria z východnejších častí Karpát, ale aj o veľkú skupinu karpatských prvkov zo skupiny bezstavovcov.
Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a druhy:

Kód	Názov biotopu	Výmera v EVL

biotopu		Beskydy (ha)
3220	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov	0,003
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*	11,4821
5130	Porasty borievky obyčajnej	10,9011
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží	13,8645
6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	647,6183
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	146,577
6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	9317,326
7220*	Penovcové prameniská	0,9379
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	14,1505
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	0,2469
9110	Kyslomilné bukové lesy	11917,79
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	8209,798
9140	Javorovo-bukové horské lesy	134,5518
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	902,5965
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	761,2043
9410	Horské smrekové lesy	925,1316
91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	268,9612

Názov slovenský	Názov latinský
prilbica tuhá moravská	Aconitum firmum ssp. moravicum
kyjanôčka zelená	Buxbaumia viridis
vydra riečna	Lutra lutra
netopier obyčajný	Myotis myotis
korýtko riečne	Unio crassus
	Rhysodes sulcatus
plocháč červený	Cucujus cinnaberinus
	Carabus variolosus
mlok karpatský	Triturus montandoni
kunka žltobruchá	Bombina variegata
medveď hnedý	Ursus arctos
rys ostrovid	Lynx lynx
vlk dravý	Canis lupus

3.3.4. Chránené vtáčie územie (Ptačí oblast) Horní Vsacko (CZ0721023) - charakteristika

PO Horní Vsacko (CZ0721023) bolo vyhlásené nariadením vlády ČR č. 686/2004.
Ptačí oblast Horní Vsacko má výmeru 26 977,7 ha a zaberá asi jednu štvrtinu územia CHKO Beskydy. Geomorfologicky patrí do podprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, biogeograficky do Karpatskej podprovincie. V súčasnoti tvoria územie najmä hospodárske lesy zastúpené najmä smrekovými monokultúrami. Pôvodné pralesové porasty sa nachádzajú väčšinou v chránených rezerváciách. V niektorých častiach územia sa nachádzajú aj výškovo a priestorovo málo diferencované bučiny. Jemnejšie spôsoby hospodárenia sa využívajú v menšom rozsahu. V oblasti sa dodnes zachovali rozsiahla plochy pôvodných pastvin a lúk s vysokou druhovou diverzitou. Najmä na hrebeňoch sú ohrozované nastupujúcou sukcesiou.

Rozmanitá krajina poskytuje domov bohatým populáciám nielen pre druhy prílohy I smernice o vtákoch, ale aj ďalších významných ohrozených druhov vtákov. Keďže ide o horskú oblasť, väčšina druhov tu má hniezdiská.
Z lesných druhov prílohy I sú predmetom ochrany bocian čierny (*Ciconia nigra*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), ďubník trojprstý (*Picoides tridactylus*) a muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*). Lúky a pastviny obývajú najpočetnejšie populácie chriašteľa poľného (*Crex crex*) v Beskydoch a kvôli množstvu rozptýlnej zelene v otvorenej krajine je vôbec najpočetnejším druhom prílohy I v oblasti strakoš červenochrtbtý (*Lanius collurio*).

4. Priestorové vyjadrenie vplyvu na sústavu území NATURA 2000

Vzhľadom na vzdialenosť jednotlivých území, ich charakter, predmety ochrany a biologicko-ekologické charakteristiky území bol zhodnotený potenciálny vplyv na jednotlivé územia. Výsledky sú uvedené v tabuľke č. 2. Priamy vplyv na predmet ochrany dotknutých lokalít nie je zaznamenaný. Trasa navrhovanej stavby neprechádza cez územia Natura 2000, môže však mať nepriamy vplyv keďže s územiami hraničí. Nepriame vplyvy boli identifikované najmä kvôli migračnej schopnosti, mobilite a veľkosti okrskov druhov, ktoré sú predmetom ochrany priľahlých území Natura 2000.

Tab. č. 2: Zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na najbližšie územia sústavy Natura 2000

Názov dotknutej lokality	**Možnosť ovplyvnenia**	**Predpokladaný vplyv**	**Odôvodnenie**
Územie európskeho významu Čertov (SKUEV0102)	**Áno**	**Nepriamy**	Stavba prechádza hneď za hranicou ÚEV v jeho severnom cípe. Predmet jeho ochrany je závislý a využíva aj okolité vhodné lokality.
Územie európskeho významu Javornícky hrebeň (SKUEV0642)	**Áno**	**Nepriamy**	Navrhovaná činnosť sa nachádza 1,8 km západne od územia. Niektoré druhy, ktoré sú predmetom jeho ochrany využívajú široké územie mimo jeho hraníc.
Územie európskeho významu (Evropsky významná lokalita) Beskydy (CZ0724089)	**Áno**	**Nepriamy**	Stavba vyúsťuje na južnej hranici územia. Predmet jeho ochrany využíva aj okolité vhodné lokality.
Chránené vtáčie územie (Ptačí oblast) Horní Vsacko (CZ0721023)	**Áno**	**Nepriamy**	Stavba vyúsťuje na južnej hranici územia. Predmet jeho ochrany využíva aj okolité vhodné lokality.

Trasa navrhovanej komunikácie je vedená cez lesné pozemky, ktorých výmera pre dočasné vyňatie z plnenia funkcií lesov v LC Mariková je 2,7308 ha (výmera zahŕňajúca plochy koruny cesty vrátane výhybní a oblúkov aj obojstranné krajnice, výjazdy do lesa, manipulačné plochy, skládky materiálu a stavebné dvory). Ide teda o záber vhodných biotopov väčšiny druhov, ktoré sú predmetom ochrany uvedených území Natura 2000. Treba však podotknúť, že reálny výrub stromov a záber biotopov eur. významu bude realizovaný na podstatne menšej výmere (asi 0,5 ha). Navrhovaná komunikácia je podľa stanoviska MPaRV SR (podľa STN č. 73 61 08 - lesná dopravná sieť) a porastovej mapy lesnou cestou. Podľa porastovej mapy lesná cesta končí na hranici dielcov 330B a 330C. Následne pokračuje v úseku 400 m lesným chodníkom o šírke 2 m a vyúsťuje na existujúcu komunikáciu k chate Portáš. Pri výruboch pôjde teda o rozšírenie existujúcej cesty o max. 2 metre. V niektorých miestach výruby nebudú potrebné, keďže súčasná šírka lesnej cesty je postačujúca. Všetky tieto zásahy budú vykonané mimo území Natura 2000.

5. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia Natura 2000

Hodnotenie vplyvov na územia Natura 2000 je v zmysle usmernení a metodických pokynov EK vykonané prostredníctvom hodnotenia na každý predmet ich ochrany definovaný v štandardnom dátovom formulári (SDF) Európskej komisie. V predchádzajúcom kroku boli ako dotknuté územia Natura 2000 identifikované ÚEV Čertov (SKUEV0102), ÚEV Javornícky hrebeň (SKUEV0642), EVL Beskydy (CZ0724089) a Ptačí oblast Horní Vsacko (CZ0721023).

5.1 Hodnotenie vplyvov na ÚEV Čertov (SKUEV0102)

Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a druhy:

Kód	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
9130	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	Áno	Plánovaná činnosť do biotopu zasahuje mimo ÚEV a potenciálne môže vplývať na biotop na okraji ÚEV.
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	Nie	Plánovaná činnosť do biotopu nezasahuje. V jej blízkosti sa biotop nachádza vo fragmentoch, ktoré sú mimo ÚEV. Výskyt biotopu v ÚEV nie je v dotykovej časti s plánovanou činnosťou.
9110	Kyslomilné bukové lesy	Nie	Plánovaná činnosť do biotopu nezasahuje. V jej blízkosti sa biotop nachádza vo fragmentoch, ktoré sú mimo ÚEV. Výskyt biotopu v ÚEV nie je v dotykovej časti s plánovanou činnosťou.

Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	Áno	nepriamy
kunka červenobruchá	*Bombina bombina*	Nie	Druh sa v týchto podmienkach geograficky nevyskytuje. Chyba

			v SDF.
hlaváč bieloplutvý	*Cottus gobio*	Nie	Činnosť nezasahuje, ani diaľkovo neovplyvňuje toky s výskytom druhu.
fúzač alpský	*Rosalia alpina*	Áno	nepriamy
kováčik fialový	*Limoniscus violaceus*	Áno	nepriamy
roháč obyčajný	*Lucanus cervus*	Nie	Druh nemá v dotknutom území vhodné biotopy. Jeho prítomnosť v ÚEV je málo pravdepodobná, keďže dubové porasty takmer absentujú.
rys ostrovid	*Lynx lynx*	Áno	nepriamy
uchaňa čierna	*Barbastella barbastellus*	Áno	nepriamy
netopier obyčajný	*Myotis myotis*	Áno	nepriamy
medveď hnedý	*Ursus arctos*	Áno	nepriamy
mlok karpatský	*Triturus montandoni*	Áno	nepriamy
mlok hrebenatý	*Triturus cristatus*	Áno	priamy

9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1)

Popis biotopu:

Predstavuje jeden z najrozšírenejších biotopov Slovenska pokrývajúci rozsiahle plochy od Malých Karpát až po Východné Karpaty zaberajúc rozlohu cca 650 000 ha. Na Slovensku je predmetom ochrany 150 ÚEV. Biotop pokrýva v ÚEV asi 340 ha, čo tvorí 85 % jeho výmery. Dosahuje tu rozmanité vekové štádiá 4. a 5. lesného vegetačného stupňa. S výnimkou porastov v prírodnej rezervácii sú to hospodárske lesy s dominantným zastúpením buka, ale pomerne vysokým podielom smreka. Veľmi dobre sa zmladzuje jedľa biela, jej zastúpenie v porastoch je priaznivé až ukážkové. Štruktúra porastov je väčšinou diverzifikovaná, vekovo i výškovo rôznorodá.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 150
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková rozloha na Slovensku: 633 332 ha
Celková rozloha vo všetkých SKUEV na Slovensku: 164 099 ha
Výmera biotopu v dotknutom SKUEV Čertov: 340 ha
Výmera biotopu v ÚEV dotknutá zámerom: 0,1 ha (0,03%)
Výmera biotopu mimo ÚEV dotknutá zámerom: 0,5 ha
Ide o pomerne rozšírený typ biotopu, ktorý nemá v dotknutom území alebo ÚEV Čertov unikátny, ale bežný výskyt.

Pravdepodobné vplyvy:

Plánovaná činnosť do biotopu zasahuje mimo ÚEV a potenciálne môže vplývať na biotop na okraji ÚEV. Plánovaná cesta sa dotýka ÚEV Čertov v jednom bode, neprekračuje však jeho hranice. Ide o rozmedzie porastov v užívaní Mestských lesov Považská Bystrica a.s. a SCR Veľká Rača, a.s. a zároveň hranicu k.ú. Horná Maríková a k.ú. Lazy pod Makytou. Najmä v tomto úseku môže dochádzať k prieniku inváznych alebo expanzívnych druhov rastlín, ktoré môžu byť zavlečené pri výstavbe cesty alebo pri samotnej prevádzke. Projekt výstavby miestnej komunikácie eviduje použitie miestnych materiálov (zemín) na prípadné násypy, čo bude eliminovať zavlečenie nepôvodných rastlín. Ruderalizácia okraja cesty sa však predpokladá. Ruderálne druhy vegetácie hlbšie do porastov nepreniknú pokiaľ nebudú atakované mechanizmami, využívané na sklad

materiálu alebo intenzívne využívané na turistické účely. Po ukončení výstavby budú ruderálne druhy z nových násypov postupne ustupovať. V prípade prieniku expanzívneho alebo inváznego druhu do blízkosti ÚEV jeho prienik do územia sa neočakáva vzhľadom dobrú zapojenosť okolitých porastov a ich vysoké zakmenenie (viac ako 7). Tieto druhy majú obmedzenú schopnosť konkurovať pôvodnej vegetácii pokiaľ sú porasty kompaktné a dobre zapojené. V krajnej miere môžu zasiahnuť do podrastu biotopu v ÚEV Čertov na ploche maximálne 1000 m^2, čo tvorí 0,0025% z výmery ÚEV a 0,03% z výmery biotopu v ÚEV. Vplyv však nebude pre biotopy likvidačný, dočasne len zhorší ich stav. Z celkovej výmery biotopu v ÚEV sa plánovanou činnosťou jeho výmera nezníži. Úbytok biotopu bude za hranicami ÚEV na výmere približne 0,5 ha, t.j. po okrajoch súčasnej lesnej cesty a chodníka. Uvedené vplyvy budú vzhľadom na malý rozsah a lokalizáciu mimo ÚEV **mierne negatívne.**

Mlok karpatský (*Triturus montandoni*)

Ekologické nároky druhu:

Mlok karpatský patrí medzi menšie druhy mlokov. Obýva horské a podhorské oblasti, kde je počas rozmnožovania viazaný na lesné a lúčne tône a menšie jazierka, mokrade a kaluže na cestách. Počas terestrickej fázy žije pod lístím v lesoch, pod kameňmi, v machu a pod padnutým drevom. Ohrozuje ho najmä zánik jeho prirodzených biotopov a celková chemizácia prostredia. Jeho úbytok je spôsobený predovšetkým intenzívnym lesným hospodárstvom, vysušovaním mokradí, používaním biocídov. Ďalšími príčinami ohrozenia sú spevňovanie ciest, používanie ťažkých mechanizmov a zarybňovanie lesných jazierok. Počas terénneho prieskumu neboli priamo zaznamenané jedince tohto druhu, ale je vysoko pravdepodobné, že sa v blízkosti navrhovanej komunikácie nachádzajú.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 59
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 10 000 – 50 000 jedincov (resp. 120-200 ETRS gridov o veľkosti 10x10 km)
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 2 000 – 10 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 1400 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,01 ha

Pravdepodobné vplyvy:

K záberu vodných plôch kde by mali mloky miesta na rozmnožovanie nedochádza. V studničke v bezprostrednej blízkosti trasy (dielec 330 C) neboli mloky zistené, ani nie je pre ich jarný a letný výskyt vhodná, keďže sa v nej nenachádzala stojatá voda. Dochádza však k záberu biotopov vhodných na zimovanie (preliačiny, vlhké miesta pod kameňmi, kmeňmi, atď.). Priame usmrcovanie počas výstavby sa nepredpokladá. Počas jej prevádzky môže dochádzať k ojedinelému usmrcovaniu mlokov na ceste. Počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v niekoľkých jedincoch, čo nemôže významne ohroziť populáciu druhu. V ÚEV Čertov nedochádza k záberu ani potenciálneho biotopu mloka karpatského. Rozloha vhodných biotopov na zimovanie druhu okolí ÚEV je enormná a dostatočná. Na elimináciu usmrcovania migrujúcich jedincov budú slúžiť 4 priepusty popod cestu, zároveň sa musí vykonávať sledovanie migrácie mlokov a operatívne zasahovať, aby sa predišlo usmrcovaniu obojživelníkov. Vodný režim ÚEV nebude výstavbou a prevádzkou cesty ovplyvnený, keďže sklonové pomery smerujúce od plánovanej komunikácie ústia k osade Stolečné, ktorá sa nachádza 800 m východne od ÚEV. Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu mimo

ÚEV a možnosti eliminácie ďalších nepriaznivých vplyvov bol vplyv cesty na mloka karpatského vyhodnotený ako **mierne negatívny.**

Mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*)

Ekologické nároky druhu:

Druh nižších polôh. Ťažisko jeho výskytu je nadmorskej výške 200-800 m.n.m. Žije v hlbších vodných nádržiach, rybníkoch, jazierkach v lomoch a pieskovňach, tôňach, vzácnejšie v zatopených priekopách, kanáloch a nádržiach. Počas rozmnožovania (4-5 mesiacov) zotrváva vo vodnom prostredí, ale dospelé jedince potom vodu opúšťajú a žijú na súši pod kameňmni, padnutým drevom, v machu, v úkrytoch v zemi a pod. Zimujú v zemných úkrytoch: puklinách skál, opustených norách hlodavcov, v pivniciach a na dne nádrží zahrabané v bahne.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 13
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: zlý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 1000 – 5000 jedincov (resp. 22-66 ETRS gridov o veľkosti 10x10 km)
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 200 – 1000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 86 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,01 ha

Pravdepodobné vplyvy:

Podľa aktuálnej správy o stave druhov a biotopov eur. významu v zmysle čl. 17 smernice o biotopoch sa dotknuté územie nachádza mimo výskytu druhu v alpskom biogeografickom regióne. V prípade potvrdenia jeho výskytu sú vplyvy vzhľadom na veľmi podobnú ekológiu a biotopové nároky totožné ako pri mlokovi karpatskom, teda **mierne negatívne.**

Kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*

Popis druhu, ekologické nároky

Pomerne hojný druh alpského regiónu. Viazaná je na malé vodné plochy v lesných oblastiach od nížin až do vyšších nadmorských výšok. Obýva tône vzniknuté napr. činnosťou veľkých cicavcov, ale aj náhradné biotopy, ako kaluže na lesných cestách, menšie jazierka alebo zatopené lomy. Táto žaba je aktívna cez deň aj v noci. Počas dňa často leží vo vode alebo odpočíva na plytčine pri brehu. Pláva krátkym tempom. Veľmi často sa potápa. Ak je vyrušená, ukryje sa v bahne. Zimuje v zemných dierach a štrbinách, v hromadách organického materiálu a pod. Dokáže zniesť aj silné organické znečistenie vody. Hlavnou príčinou miznutia celých populácií je devastácia prostredia – veľkoplošná aplikácie biocídov, miznutie a intoxikácie vhodných biotopov. V lesoch je na vine používanie ťažkej mechanizácie a povrchové úpravy ciest asfaltovaním. Ďalším faktorom je zriaďovanie skládok v mieste bývalých lomov. Počas terénneho prieskumu neboli kunky priamo zaznamenané v trase cesty, ale je vysoko pravdepodobné, že sa tu druh nachádza. Najmä v preliačinách lesnej cesty (koľajoch), podmáčaných miestach a v ostrejších zákrutách plánovanej cesty (v dolinkách), môžeme predpokladať jej výskyt. Najbližší zaznamenaný výskyt druhu v ČR (podľa nálezovej databázy AOPK ČR) je 1,2 km severne od ÚEV Čertov (lokalita Vranča). V ÚEV Čertov očakávame veľkosť populácie v stovkách jedincov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 173
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 100 000 – 300 000 jedincov

Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 100 000 – 150 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 5 660 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,1 ha

Pravdepodobné vplyvy:

K záberu biotopu druhu v ÚEV nedochádza. Vodný režim ÚEV a jeho hydrologické pomery nebudú výstavbou a prevádzkou cesty ovplyvnené, keďže sklonové pomery smerujúce od plánovanej komunikácie ústia k osade Stolečné, ktorá sa nachádza 800 m východne od ÚEV. Výstavbou asfaltovej cesty a súvisiacimi terénnymi úpravami dôjde k likvidácii potenciálneho biotopu kunky žltobruchej, najmä preliačin na lesnej ceste, ktoré môžu slúžiť v čase rozmnožovania pre inkubáciu a liahnutie mlade. Pre zimovanie druhu sú však mláky na lesnej ceste nevhodné. Mláky sú pomerne plytké a aj kvôli flyšovému podložiu sa v nich hlbšia ku dnu nezamrznutá voda neudrží. Priame usmrcovanie hrozí najmä počas výstavby, ale tiež počas jej prevádzky. Pri výstavbe cesty často dochádza k likvidácii migrujúcich obojživelníkov, pričom počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v desiatkach. Vplyvy spôsobené výstavbou (záber biotopov) budú čiastočne eliminované vybudovaním náhradných liahnísk a zimovísk pre obojživelníky (min. 3 trvalých vodných plôšok po stranách plánovanej komunikácie). Vplyvy spôsobené prevádzkou (usmrcovanie) budú čiastočne eliminované vybudovaním 4 priepustov, kde budú obojživelníky prechádzať popod cestu. V prípade úhynov na ceste dosahujúcich vysokú početnosť (viac ako 50 jedincov počas jarného ťahu) bude potrebné po konzultácii so Správou CHKO Kysuce vybudovať mobilné (alebo trvalé) navádzacie bariéry k priepustom min. v úseku 100 m po ich oboch stranách. Hromadný úhyn obojživelníkov je však vzhľadom na plánovaný obmedzený vjazd vozidiel málo pravdepodobný. Dotknutá časť biotopu mimo ÚEV predstavuje malú plochu v porovnaní s rozlohou vhodného biotopu v celom ÚEV i mimo neho. Na elimináciu usmrcovania budú vybudované nové biotopy, vykonávať sa bude sledovanie migrácie a operatívne zasahovať. Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu a možnosti eliminácie ďalších nepriaznivých vplyvov bol vplyv cesty na kunku žltobruchú vyhodnotený ako **mierne negatívny.**

Uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)*

Popis druhu, ekologické nároky

Lesný druh, pomerne hojne rozšírený na Slovensku. Pravdepodobne žije v stromových dutinách alebo pod kôrou.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 103
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: neznámy
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 50 000 – 100 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 10 000 – 50 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 29 226 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,5 ha

Pravdepodobné vplyvy

Zásahy do potenciálneho biotopu uchane čiernej nebudú predstavovať pre populáciu ani jej podstatnú časť likvidačný vplyv, nedôjde k významnému narušeniu ekologických nárokov. Usmrcovanie netopierov pri stretoch s dopravnými prostriedkami sa neočakáva vzhľadom na obmedzený vjazd a navrhovanú rýchlosť 30 km/hod. Úbytok niekoľkých stromov, ktoré môžu potenciálne slúžiť ako úkrytové možnosti hodnotíme ako **mierne negatívny**, keďže ide o zásah mimo ÚEV s dostatkom vhodných biotopov v širokom okolí.

Netopier obyčajný *(Myotis myotis)*

Popis druhu, ekologické nároky

V južnej Európe obýva jaskyne celoročne, v našich podmienkach však letné kolónie samíc osídľujú najmä podkrovné priestory (povaly veľkých budov), vzácnejšie aj podzemné priestory. Jedná sa o pomerne hojný druh. Loviská má v rôznych lesoch.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 152
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 100 000 – 200 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 50 000 – 100 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 33 956 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,5 ha

Pravdepodobný vplyv

Usmrcovanie netopierov pri stretoch s dopravnými prostriedkami sa neočakáva vzhľadom na obmedzený vjazd a navrhovanú rýchlosť 30 km/hod. K prerušeniu koridorov medzi úkrytmi a loviskami nedôjde. Vplyv cesty na populáciu uchane čiernej bol vyhodnotený ako **neutrálny**.

Fúzač alpský (*Rosalia alpina*)

Popis predmetu ochrany, ekologické nároky:

Je to charakteristický druh hmyzu pôvodných bukových lesov vyšších polôh od 600-1000 m n. m. Rozšírený je v strednej a južnej Európe, ale aj v južnom Švédsku, zasahuje až do Malej Ázie, na Krym, Kaukaz a Zakaukazsko, až po Sibír. V Česku je už vzácny, na Slovensku je miestami hojný (Malé Karpaty, Biele Karpaty, Strážovské vrchy, Malá Fatra a Veľká Fatra, Slovenské Rudohorie a Vihorlat). Dospelé jedince (imága) poletujú od júna do augusta za teplých, slnečných dní okolo stromov, z ktorých sa vyliahli a v poranených stromoch. Najpočetnejšie populácie sa viažu na pôvodné pralesné porasty s čerstvo padnutými, alebo odumierajúcimi bukmi. Iné hostiteľské stromy sú smrek, borovica, topoľ, vŕba, hloh, orech, hruška. Imága obvykle uprednostňujú južné, teplé svahy. Oplodnená samička kladie vajíčka do čerstvo zoťatých, padnutých alebo odumierajúcich bukov, do rán alebo štrbín kôry. Z vajíčok sa vyvinú larvy, ktoré žijú v dreve niekoľko rokov a potom sa pod povrchom kmeňa zakukľujú. Vývin trvá 2-3 roky. Fúzač alpský je významným zástupcom našej horskej fauny. Počet vhodných lokalít sa ale z roka na rok zmenšuje. Príčinou sú zásahy do jeho životného prostredia, predovšetkým výrub pôvodných bukových lesov a ich náhrada ihličnanmi. Okrem toho má veľký podiel na decimovaní populácie zoťaté a popílené drevo ponechané cez leto v lese. Sem sa totiž sústreďuje väčšina znášok vajíčok, ktoré po odvoze dreva vyjdú navnivoč. Ak samičky nakladú vajíčka do zvyškov bukového dreva po ťažbe, vývin úspešne skončí len časť populácie, pretože drevo podlieha rýchlemu rozkladu zapríčinenému drevokaznými hubami. Takto sa možnosti vývinu obmedzujú na vývraty uviaznuté v korunách okolo stojacich stromov, suché haluze alebo časti kmeňov. To všetko sa však často odstraňuje ako potenciálny zdroj škodcov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 84
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 500 000 – 1 000 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 100 000 – 500 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 3 000 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha

Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,5 ha
Potenciálne vplyvy:
Na lokalite nejde o jedinečný alebo ojedinelý výskyt druhu v ÚEV Čertov. Biotop predmetného územia má potenciálne možnosti pre výskyt fúzača, ale takýchto možností je v celom území Javorníkov oveľa viac. Vhodné biotopy pre vývoj druhu (čerstvo padnuté hrubé kmene buka) neboli v trase cesty zistené. Počas terénnej obhliadky boli prehľadávané čerstvo padnuté kmene buka v širšom okolí. Možná likvidácia jedincov pri odlesňovaní je menej ako teoretický predpoklad, lebo v porastoch so zastúpením buka sa nenašli výletové otvory po fúzačoch. Vzhľadom na malý rozsah zásahu, početnosť, hustotu a frekvenciu výskytu druhu na predmetnej ploche, ako aj dostatok zostávajúcich vhodných biotopov pôjde o **mierne negatívny** vplyv na populáciu druhu v ÚEV Čertov.

Kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*)
Popis predmetu ochrany, ekologické nároky:
Kriticky ohrozený druh. Druh je viazaný na pôvodné lesné listnaté porasty, často pralesného charakteru. V Českej republike sa vyskytuje na väčšine lokalít v nadm. výške 400-500 m. n. m. Na Slovensku sa lokálne vyskytuje v pôvodných lesných ekosystémoch s dostatkom starých listnatých stromov. Hlavný výskyt je orientovaný najmä do oblastí lesov podhorského pásma (dubovo-bukový stupeň), prípadne aj kolínneho stupňa Borskej a Podunajskej nížiny (napr. Malé Karpaty, Svätojurský šúr, Štiavnické vrchy, Krupinská planina, Kremnické vrchy, okolie Zvolena, Košice, Gemer). Larva sa vyvýja v dutinách listnatých stromov, preferuje staré stromy s dutinami väčších rozmerov v spodnej časti kmeňa. Druh je ohrozený hlavne v hospodárskych lesoch odstraňovaným starých odumierajúcich stromov.
Základné kvantitatívne údaje
Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 18
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 10 000 – 50 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 5 000 – 30 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 350 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 0,00 ha
Potenciálne vplyvy:
Vzhľadom na skutočnosť, že druh sa vyskytuje v nižších nadmorských výškach, výskyt druhu v ÚEV môže byť orientovaný maximálne na nižšie položené časti územia s nadm. výškou okolo 500 m. n. m., t.j. v blízkosti osád Čertov, Pytlovec alebo Rieka. V týchto lokalitách sa ojedinele vyskytujú aj duby, ktoré druh preferuje. Ide vzdialenosť min. 3 km juhozápadne od navrhovanej komunikácie. Výskyt druhu v ÚEV považujeme za nepravdepodobný. V trase plánovanej komunikácie neboli zaznamenané práchnivejúce solitérne stromy s vhodným mikrohabitátom (čiernohnedý humusový detrit). Vplyv navrhovanej komunikácie hodnotíme ako **neutrálny.**

Rys ostrovid *(Lynx lynx)*
Ekologické nároky druhu:
Najväčšia mačkovitá šelma v Európe s prevažne nočnou aktivitou. Obýva lesné porasty, s dostatkom úkrytových možností a vyvýšených miest (strmé svahy, skalné útvary a pod.). Jeho teritórium dosahuje 20 až 400 km^2 v závislosti predovšetkým od pohlavia a úživnosti prostredia. Priame zistenie druhu v ÚEV je problematické vzhľadom na skrytý spôsob života. Podľa stanoviska správy CHKO Kysuce sa druh vyskytuje trvalo v oblasti k.ú. Horná Maríková a Lazy pod Makytou.

Každopádne samotné ÚEV ako teritórium druhu je pomerne malé (400 ha = 4 km^2), preto očakávame, že teritórium rysa v tejto oblasti presahuje jeho hranice. Štandardný dátový formulár EK počíta s 1-3 jedincami druhu v ÚEV, čo zodpovedá jednej rysej rodine. Ide však o jedince širšieho územia. Rysy využívajú široké územie Javorníkov a Beskýd. Ohraničenie teritória zaznamenaných jedincov je približne zdokumentované Hnutím DUHA na základe pobytových znakov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 85
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 300 - 400 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 100 - 300 jedincov
Veľkosť populácie v ÚEV Čertov: 1 - 3 jedince
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 20 000 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Záznamy o pozorovaniach druhu a jeho pobytových znakoch boli získané od AOPK ČR Praha na základe licenčnej zmluvy. Doplnené boli o prístupné údaje na českej aj slovenskej strane, ktoré zbiera v rámci dobrovoľníckej a projektovej činnosti české hnutie DUHA. Podľa informácií prístupných na ich webovej stránke od roku 2009 boli v dotknutom území a jeho okolí pozorované viaceré jedince rysa pomenované Benedikt, Jarka, Kráľ Javorníkov, Karolína, Olda, Saša. Ide o jedince zaznamenané pomocou fotopascí v západnej časti Javorníkov, približne od k.ú. Klokočov až po Lazy pod Makytou. Z minulosti sú známe zástrely druhu resp. pravdepodobné upytliačenie. Kedže údaje a lokalizácia okrskov sú kvôli možnému zneužitiu znepresňované, presná lokalizácia nie je známa. Pre posúdenie vplyvu však nie je presná lokalizácia rozhodujúca, keďže ide o druh s pomerne veľkým domovským okrsom a mobilitou. Podstatné je, že v tomto prípade tu ide o stálu populáciu druhu. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR najbližší záznam o pobytových znakoch druhu (stopa) v ČR pochádza z roku 2005 z vrchu Stolečný (956 m.n.m.) vzdaleného asi 400 m severne od plánovanej komunikácie. Ďalšie hojnejšie nálezy sa nachádzajú už vo vzdialenosti 4 km a viac. Na západ od zámeru je to oblasť Papájskeho sedla a Makyty a na východ od zámeru oblasť Malého a Veľkého Javorníka (ÚEV Javornícky hrebeň). Koncentrácia nálezov pobytových znakov druhu v okruhu 5 km od zámeru je teda veľmi nízka. Na základe uvedených zdokumentovaných pobytových znakov v dotknutom území predpokladáme nepravidelný výskyt 1-3 jedincov rysa ostrovida.

Migračné trasy druhu:

Podľa odpovede Správy CHKO Kysuce je migračným koridorom celý Javornícky hrebeň od Makova, Petrovíc a Štiavnika až po Lazy pod Makytou (západná hranica CHKO Kysuce). Tento priestor má šírku približne 25 km. Podľa priestorového rozloženia sídel, osád a antropogénnych aktivít v tomto priestore predpokladáme, že hlavné migračné trasy prebiehajú mimo nich, t.j. v priestore kompaktných lesných oblastí bez antropogénnych aktivít. Tento predpoklad potvrdzujú aj migračné koridory veľkých cicavcov. Podľa informačného systému AOPK ČR (MapoMat) a digitálnych priestorových a databázových údajov poskytnutých AOPK ČR, do blízkosti dotknutého územia ústi jeden z migračných koridorov veľkých šeliem. Na hranici s ČR vedie tento koridor medzi kótami Stolečný (956 m.n.m.) a Frňovské (960 m.n.m.), ktoré sú od seba vzdialené asi 2 km. Tento priestor sa nachádza 1 – 3 km severovýchodne od ÚEV Čertov. Trasa na českej strane ďalej vedie pomedzi obce Nový Hrozenkov a Karolinka. Migračný koridor na českej strane je ovplyvnený súčasným lyžiarským a turistickým využívaním najmä strediska Kohútka, preto sa v tomto priestore migračná

trasa nenachádza, čo nevylučuje ojedinelý výskyt druhu. Absenciu hlavného migračného koridoru v blízkom okolí zámeru dokumentuje aj nízka koncentrácia nálezov pobytových znakov druhu.
Ďalšia, vzdialenejšia trasa (migračný koridor) je už v oblasti ÚEV Javornícky hrebeň, prechádza medzi kótami Malý Javorník (1019 m.n.m.) a Veľký Javorník (1071 m.n.m.) a smeruje južne od obce Veľké Karlovice.
Zo západnej strany dotknutého územia a ÚEV Čertov je najbližšia hlavná migračná trasa vo vzdialenosti 3-5 km medzi kótami Javorník pod Černíkovem (868 m.n.m.) a Papájske sedlo (691 m.n.m.). Hlavná cehraničná migrácia druhu medzi ÚEV Čertov a EVL Beskydy prebieha práve cez tento migračný koridor. Koncentrujú sa tu desiatky nálezov pobytových znakov, ale aj priamych pozorovaní rysa.
Na strane Českej republiky smeruje spolu 15 migračných koridorov medzi CHKO Beskydy a CHKO Kysuce. Tie ústia na štátnu hranicu so SR (viď mapa č. 2). V priestore strediska Kohútka a okolia chaty Portáš sa nenachádzajú hlavné trasy diaľkovej migrácie veľkých šeliem. Aj preto opísané migračné trasy nesmerujú k ÚEV Čertov, cez priestor plánovanej komunikácie. Biotopy druhu a vhodné úkrytové možnosti (ojedinele i skalné útvary) sa v ÚEV Čertov však nachádzajú.
Pravdepodobné vplyvy:
Výstavba cestnej komunikácie bude fragmentovať prostredie hospodárskych lesov CHKO Kysuce, ktoré sú biotopom druhu. Priestorová fragmentácia biotopu druhu však bude minimálna, keďže je plánovaná v trase využívanej lesnej cesty a chodníka. V trase komunikácie a jej blízkosti (mapované do cca 200 m) neboli zistené skalné útvary alebo iné vhodné úkrytové možnosti druhu.
Výstavba komunikácie a samotná doprava budú pôsobiť rušivo na migráciu druhu. Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v okolí chaty Portáš a strediska Kohútka, ktorých okolie nie je priestorom trvalého výskytu druhu alebo jeho hlavným migračným koridorom. Mierne negatívne bude ovplyvnená migrácia druhu z Javorníkov do českých Beskýd a opačne najmä hlučnosťou počas výstavby. Pôjde však o vyrušovanie ojedinelo sa vyskytujúcich jedincov, keďže hlavné migračné trasy druhu nevedú cez priestor plánovanej komunikácie. Môžeme očakávať, že počas výstavby sa bude druh vyhýbať priestoru výstavby kvôli rušivým vplyvom mechanizmov a stavebníka. Migračná priechodnosť druhu bude teda obmedzená na okolité lesné prostredie. Z úseku 25 km opísaného v predchádzajúcej podkapitole, v ktorého priestore očakávame výskyt 1-3 rysov, zostane počas výstavby priechodných približne 23 km. Tento vplyv bude trvať po dobu jedného vegetačného obdobia, pričom nočná migrácia ktorú druh preferuje, nebude obmedzená vôbec. Hlavná migračná trasa medzi EVL Beskydy a ÚEV Čertov (Papájske sedlo, Makyta) nebude ani nepriamo ovplyvnená, keďže sa nachádza vo vzdialenosti 4 – 6 km západne od zámeru. Počas prevádzky komunikácie nebude druh výrazne migračne obmedzovaný. Pri prekonávaní komunikácie nebude vzhľadom na projektovanú rýchlosť 30 km/hod., šírku prieseku (cesty) 4 m, najnižšiu triedu dopravného zaťaženia a obmedzený vjazd dochádzať ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Na základe skúseností z podobných podmienok prevádzky tohto typu komunikácií a šírky prieseku v iných pohoriach Slovenska ale aj v CHKO Beskydy nebude druh významne obmedzený v migrácii naprieč cestnej komunikácii. Zrážky s dopravou sú evidované najmä s rýchlostných ciest a podstatne širších lesných priesekov. Podľa Kalaša na základe evidencie úhynov rysa na cestných komunikáciách z okolia Malej Fatry v rokoch 2001-2012 k usmrteniu rysa došlo v 6 prípadoch na ceste I. triedy (I/18) a diaľnici (D1). Kolízie rysa s dopravou sú menej časté ako je tomu u medveďa alebo vydry (Kalaš, 2012). Dopravná líniová infraštruktúra nižších tried sa spravidla za migračnú prekážku veľkých šeliem nepovažuje, pokiaľ sa niektorými parametrami najmä intenzitou prevádzky, neblíži k cestám 1. triedy (Vysvetlivky k vrstve DMK, AOPK ČR). Druh preferuje nočnú migráciu, čo dokumentujú aj

súčasné kolízie s dopravou. Nočný prejazd automobilov (medzi 21:00 až 05:00) očakávame len ojedinele (priemerne 1 auto/3hod.). Vzhľadom na obmedzený vjazd na komunikáciu len pre vozidlá bezpečnostného a záchranného systému, obhospodarovateľa lesov a vlastníkov nehnuteľností nachádzajúcich sa na slovensko-českom pohraničí nedôjde k nárastu návštevnosti strediska Kohútka alebo priľahlého okolia. V zimnom období nebude z komunikácie odstraňovaná snehová pokrývka, slúžiť môže len ako bežecká trať. Pre osobné automobily nebude v tomto období komunikácia prístupná. Prevádzka komunikácie v zimnom období sa bude teda len nepatrne líšiť od nulového variantu, keďže súčasná lesná cesta a chodník sú takto využívané už dnes. Opísané vplyvy budú **mierne negatívne** vzhľadom na svoj význam, rozsah, intenzitu a lokalizáciu.

Medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Ekologické nároky druhu:

Najväčšia európska šelma, v dospelosti dosahuje hmotnosť až do 350 kg. Je to všežravec, obýva rozsiahle lesné celky hlavne v horských oblastiach. Medvede sú aktívne vo dne aj v noci. Zimné obdobie prečkajú v tzv. nepravom zimnom spánku – hibernácia. Na Slovensku nemá prirodzeného nepriateľa. Ohrozuje ho najmä úbytok vhodných biotopov a fragmentácia populácie. Mortalita na komunikáciách má značný vplyv na početnosť jeho populácie aj v súčasnosti.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 66
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 700 - 900 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 300 - 600 jedincov
Veľkosť populácie v ÚEV Čertov: 1 - 3 jedince
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 12 000 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Podľa stanoviska správy CHKO Kysuce sa v dotknutom území ojedinele vyskytuje aj medveď hnedý. Podrobnejšie údaje zo Správa CHKO kvôli citlivosti údajov (§ 11, ods. 1 písm. f) zákona č. 211/2000 Z.z.) neposkytla. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR sú evidované najbližšie pobytové znaky druhu z okolia kóty Frňovské vzdialenej asi 1 km severozápadne od zámeru a lokality Stanovice-Skaličí v k.ú. Karolinka. Ide o údaje z rokov 2004 a 2005. Ostatné údaje AOPK ČR z územia ČR sú evidované vo vzdialenosti väčšej ako 5 km. Najnovšie pomerne blízke údaje pochádzajú z okolia kóty Makyta a Valašská Kýčera vzdialených asi 8 km juhozápadne. V tejto oblasti sú evidované aj pobytové znaky druhu v roku 2012 a 2013. Hlavné lokality výskytu medveďa sa však nachádzajú v oblasti východne od Veľkého Javorníka, t.j. asi vo vzdialenosti väčšej ako 8 km (severná časť CHKO Kysuce a východná EVL Beskydy). V dotknutom území teda nejde o pravidelný, ale občasný výskyt druhu.

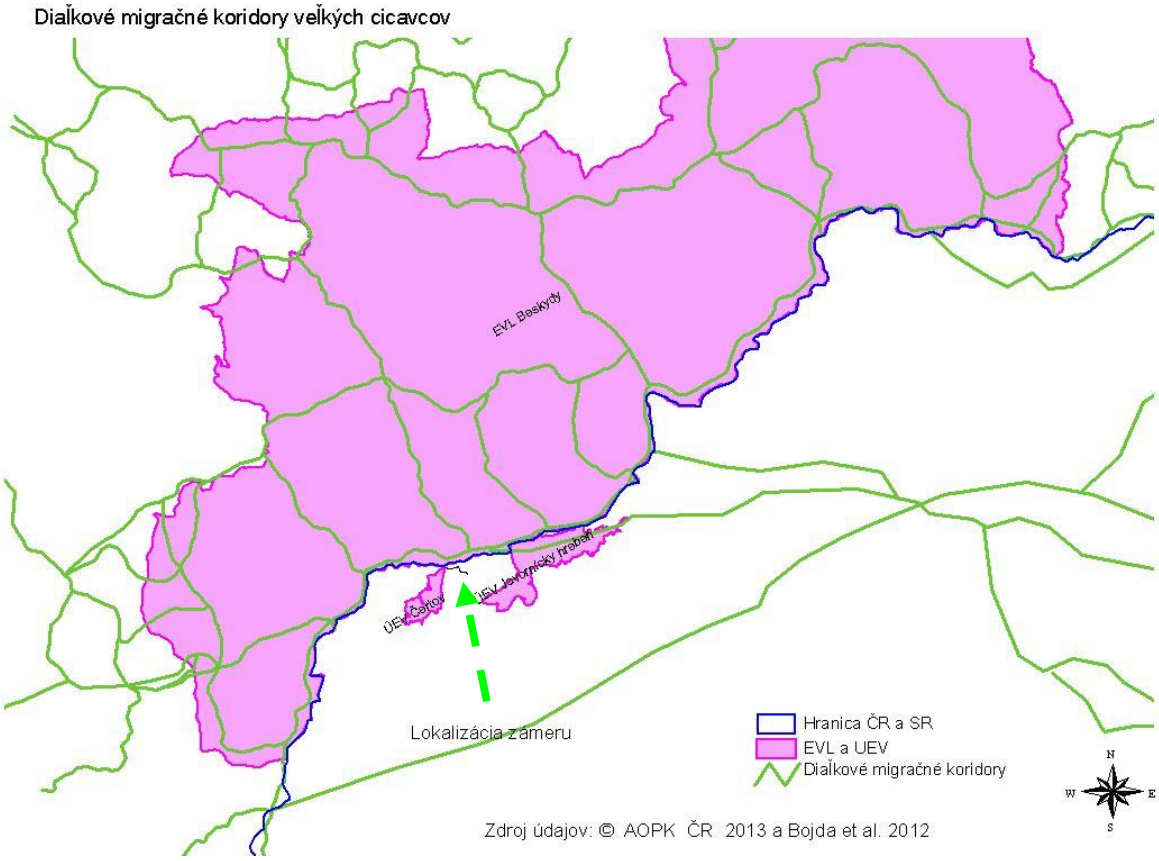
Migračné trasy druhu:

Migračné trasy druhu viac-menej zodpovedajú migračným trasám veľkých cicavcov. Migrácia medzi ÚEV Čertov a EVL Beskydy prebieha dvomi hlavnými koridormi. Prvý prechádza od ÚEV na Papájske sedlo a okolie Makyty a druhý menej využívaný smeruje do oblasti kóty Frňovské. Oblasť strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie nie je hlavným migračným koridorom, nachádza sa medzi opísanými koridormi. V trase komunikácie a jej blízkosti (mapované do cca 200 m) neboli zistené skalné útvary alebo iné vhodné úkrytové možnosti (napr. vývraty) druhu.

Pravdepodobné vplyvy:

Priestorová fragmentácia biotopu druhu bude minimálna, keďže cestná komunikácia je plánovaná v trase využívanej lesnej cesty (lesnej dopravne siete) a chodníka.
Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v okolí chaty Portáš a strediska Kohútka, ktorých okolie nie je priestorom trvalého výskytu druhu alebo jeho hlavným migračným koridorom. Hluk mechanizmov počas výstavby bude pôsobiť rušivo na ojedinelo sa vyskytujúce jedince, keďže hlavné migračné trasy druhu nevedú cez priestor plánovanej komunikácie. Môžeme očakávať, že počas výstavby sa bude druh vyhýbať priestoru výstavby kvôli rušivým vplyvom mechanizmov a stavebníka. Tento vplyv bude trvať po dobu jedného vegetačného obdobia. Hlavné migračné trasy medzi EVL Beskydy a ÚEV Čertov nebudú významne ovplyvnené. Počas prevádzky komunikácie nebude druh výrazne migračne obmedzovaný. Pri prekonávaní komunikácie nebude vzhľadom na projektovanú rýchlosť 30 km/hod., šírku prieseku (cesty) 4 m a obmedzený vjazd dochádzať ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Na základe skúseností z podobných podmienok prevádzky komunikácií a šírky prieseku v iných pohoriach Slovenska ale aj v CHKO Beskydy nebude druh významne obmedzený v migrácii naprieč cestnej komunikácii. Zrážky s dopravou sú evidované najmä s rýchlostných ciest a podstatne širších lesných priesekov. V priebehu rokov 1997 - 2010 evidoval Kalaš v oblasti Malej Fatry 26 prípadov kolízií medveďa hnedého na cestách I. a II. triedy a železniciach. Z 18 prípadov kolízií na cestných komunikáciách bolo 16 na cestách I. triedy a 2 prípady na cestách II. triedy. V 80.rokoch 20. storočia je však známy zaujímavý prípad, kedy bol medveď zrazený na lesnej ceste. Aj táto skutočnosť odzrkadľuje fakt, že aj menej frekventované komunikácie môžu byť pre medveďa smrteľne nebezpečné (Kalaš, 2012). Ide o ojedinelý prípad. Dopravná líniová infraštruktúra nižších tried sa spravidla za migračnú prekážku veľkých šeliem nepovažuje, pokiaľ sa niektorými parametrami najmä intenzitou prevádzky, neblíži k cestám 1. triedy (Vysvetlivky k vrstve DMK, AOPK ČR). Keďže oblasť strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie nie je hlavným migračným koridorom, významné vplyvy na migračnú schopnosť druhu, úkrytové a rozmnožovacie možnosti a celkový jeho stav nepredpokladáme. Vzhľadom na obmedzený vjazd na komunikáciu len pre len pre vozidlá bezpečnostného a záchranného systému, obhospodarovateľa lesov a vlastníkov nehnuteľností nachádzajúcich sa na slovensko-českom pohraničí nedôjde k nárastu návštevnosti strediska Kohútka alebo priľahlého okolia. Na základe uvedeného je vplyv posudzovanej komunikácie na populáciu druhu **mierne negatívny.**

Mapa č. 2: Diaľkové migračné koridory veľkých cicavcov



5.2. Hodnotenie vplyvov na územie európskeho významu Javornícky hrebeň (SKUEV0642)

Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a druhy:

Kód	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
6230	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do biotopu v ÚEV, ani do takej blízkosti, ktorá by biotop v ÚEV nepriamo ovplyvnila.
91E0	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	Nie	
9110	Kyslomilné bukové lesy	Nie	
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	Nie	
9140	Javorovo-bukové horské lesy	Nie	
9130	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	Nie	

Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v ÚEV, alebo jeho okraja

mlok karpatský	*Triturus montandoni*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v ÚEV, alebo jeho okraja
hlaváč bieloplutvý	*Cottus gobio*	Nie	Činnosť nezasahuje, ani diaľkovo neovplyvňuje biotopy (toky) s výskytom druhu.
fúzač alpský	*Rosalia alpina*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v ÚEV, alebo jeho okraja
roháč obyčajný	*Lucanus cervus*	Nie	Druh nemá v dotknutom území vhodné biotopy. Jeho prítomnosť v ÚEV je málo pravdepodobná, keďže dubové porasty takmer absentujú.
uchaňa čierna	*Barbastella barbastellus*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v ÚEV, alebo jeho okraja
netopier obyčajný	*Myotis myotis*	Nie	
medveď hnedý	*Ursus arctos*	Áno	nepriamy
vlk dravý	*Canis lupus*	Áno	nepriamy
rys ostrovid	*Lynx lynx*	Áno	nepriamy

Medzi dotknutým územím a ÚEV je vzdialenosť asi 1,8 km. Približne v strede tohto úseku tečie Maríkovský potok a nachádza sa osada Ráztoka.

Vlk dravý (*Canis lupus*)

Ekologické nároky druhu:

Najväčšia európska psovitá šelma. Vlky sa považujú za jedných z najprispôsobivejších reprezentantov radu šeliem. S výnimkou obdobia rozmnožovania žijú v svorkách. Dokážu sa presúvať na veľké vzdialenosti pretu majú veľké priestorové nároky. Ohrozuje ich najmä odstrel, likvidácia lesných porastov, fragmentácia prostredia, budovanie ciest.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 79
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 300 - 600 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 200 - 400 jedincov
Veľkosť populácie v ÚEV Javornícky hrebeň: 1 - 5 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 15 300 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Anděra (2004) odhaduje v oblasti Beskyd v rokoch 2000-2003 trvalý výskyt 2-3 svoriek. Podľa údajov AOPK ČR najbližšie pobytové znaky vlka (stopy) boli zaznamenané v okolí kóty Frňovské, Malý Javorník a Válečkova Kýčera v rokoch 2005-2011, t.j. min. 1 km od plánovanej cestnej komunikácie. Distribúcia, hustota a koncentrácia údajov nasvedčuje, že druh preferuje zalesnené oblasti bez antropogénnych vplyvov. V širšom dotknutom území (do 3 km) sú evidované sporadické výskyty druhu. Väčšinou ide o stopy s rôznou úrovňou spoľahlivosti určenia. Vierohodných údajov (fotografia, pozorovanie, úhyn, DNA analýza) o výskyte vlka v Beskydoch je veľmi málo, čo vyplýva z plachosti a spôsobu života druhu. V júni 2012 bola nájdená dopravou zrazená vlčica medzi

Valašským Meziříčím a Novým Jičínom. Zrazený vlk bol nájdený aj vo Veřovických vrchoch. Tieto dva prípady sú takmer jedinými vierohodnými údajmi o prítomnosti vlka v českých Beskydoch za posledných niekoľko rokov. Mapovateľom Hnutia DUHA sa podarilo nájsť na niekoľkých miestach v Javorníkoch vlčí trus a stopy druhu. Hlásené boli aj prípady strhnutých ovcí, kde nebolo možné vylúčiť, že išlo o vlka. Údaje o výskyte druhu sú teda sporadické. Na Slovenskej strane bol v 90. rokoch 20. storočia vlk ulovený v okolí Papradna. V súčasnosti patrí územie CHKO Kysuce do oblasti s celoročnou ochranou vlka.

Migračné trasy druhu:

Podľa údajov AOPK ČR cez ÚEV medzi Veľkým a Malým Javorníkom prechádza migračná trasa veľkých cicavcov medzi SR a ČR. Ide o koridor, ktorý prechádza jadrom ÚEV Javornícky hrebeň. Trasa pokračuje na českej strane medzi obce Veľké Karlovice a Karolinka. Využívanie tohto migračného koridoru dokumentujú aj pobytové znaky druhu v tejto oblasti. Ďalšie dve trasy (západná v okolí kóty Frňovské (960 m.n.m.) a východná v okolí kóty Lemešná (950 m.n.m.) sú lokalizované ďalej od ÚEV.

Pravdepodobné vplyvy:

Migrácia druhu medzi SR a ČR nebude obmedzená vzhľadom na vzdialenosť lokalizácie plánovanej komunikácie. Žiadny úsek spoločnej hranice medzi EVL Beskydy a UEV Javornícky hrebeň nebude ovplyvnený. Opísané migračné trasy nebudú zasiahnuté. Nepriame vplyvy môžeme očakávať len hlučnosťou pri výstavbe. Vzhľadom na vzdialenosť ÚEV cca 2 km od zámeru, hluk mechanizmov môže byť počuteľný len pri priaznivých poveternostných podmienkach. Ináč bude hluk na túto vzdialenosť na hranici počuteľnosti človeka. Opísané vplyvy budú najmä vzhľadom na vzdialenosť plánovanej činnosti od ÚEV a neobmedzovanie migrácie druhu **mierne negatívne.**

Medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 66
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 700 - 900 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV: 300 - 600 jedincov
Veľkosť populácie v ÚEV Javornícky hrebeň: 1 - 5 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 12 000 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Podľa stanoviska správy CHKO Kysuce sa v dotknutom území ojedinele vyskytuje aj medveď hnedý. Podrobnejšie údaje Správa CHKO kvôli citlivosti údajov (§ 11, ods. 1 písm. f) zákona č. 211/2000 Z.z.) neposkytla. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR sú evidované viaceré pobytové znaky druhu ale aj priame pozorovania aj na hranici so Slovenskom medzi Malým a Veľkým Javorníkom, teda v úseku hranice ÚEV Javornícky hrebeň. Väčšina údajov pochádza z roku 2004, novšie údaje sú sporadické. V dotknutom území nejde o pravidlený, ale občasný výskyt druhu. Plánoavná komunikácia patrí do orografického celku Javorníkov, ktoré nie sú na rozdiel od Kysuckej vrchoviny a Kysuckých Beskýd jadrovým územím jeho výskytu. V Javorníkoch, Moravsko-sliezskych Beskydách a Vsetínskych vrchoch sa vyskytujú okrajové populácie druhu závislé na migrácii veľkých šeliem z jadrových oblastí Slovenska a Poľska (Bojda et.. al.).

Migračné trasy druhu:

Migračné trasy druhu viac-menej zodpovedajú migráčným trasám veľkých cicavcov (mapa č. 2). Migrácia medzi ÚEV Javornícky hrebeň a EVL Beskydy prebieha najmä migračným koridorom prechádzajúcim medzi Malým a Veľkým Javorníkom. Podľa Bojdu a kol. (Bojda et. al., 2012) na slovenskej strane prebieha migračná trasa hrebeňom Javorníkov t.j. južnou hranicou k.ú. Makov. V roku 2012 tu bol videný medveď, ktorý zrejme prešiel na českú stranu neďaleko Bumbálky. Lokalita výskytu je vzdialená od zámeru asi 16 km na severozápad. Najviac využívané migračné trasy druhu sa nachádzajú ešte severnejšie.

Pravdepodobné vplyvy:

Opísané migračné koridory nebudú činnosťou ovplyvnené keďže prebiehajú v dostatočnej vzdialenosti od plánovanej komunikácie. Najbližšia migračná trasa prebiehajúca zo slovenskej strany a na hranici s ČR prechádzajúca medzi Veľkým a Malým Javorníkom (v ÚEV Javornícky hrebeň) je vzdialená približne 5 km od posudzovanej činnosti.

Priestorová fragmentácia biotopu druhu bude minimálna, keďže cestná komunikácia je plánovaná v trase využívanej lesnej cesty a chodníka.

Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v okolí chaty Portáš a strediska Kohútka, ktorých okolie nie je priestorom trvalého výskytu druhu alebo jeho hlavným migračným koridorom. Hluk mechanizmov počas výstavby bude pôsobiť rušivo na ojedinelo sa vyskytujúce jedince, keďže hlavné migračné trasy druhu nevedú cez priestor plánovanej komunikácie. Môžeme očakávať, že počas výstavby sa prípadné ojedinelé jedince druhu budú priestoru výstavby vyhýbať kvôli rušivým vplyvom mechanizmov a stavebníka. Tento vplyv bude trvať po dobu jedného vegetačného obdobia. Hlavné migračné trasy medzi EVL Beskydy a ÚEV Javornícky hrebeň nebudú ovplyvnené. Počas prevádzky komunikácie nebude druh výrazne migračne obmedzovaný. Pri prekonávaní komunikácie nebude vzhľadom na projektovanú rýchlosť 30 km/hod., šírku prieseku (cesty) 4 m a obmedzený vjazd dochádzať ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Na základe skúseností z podobných podmienok prevádzky komunikácií a šírky prieseku v iných pohoriach Slovenska ale aj v CHKO Beskydy nebude druh významne obmedzený v migrácii naprieč cestnej komunikácii. Zrážky s dopravou sú evidované najmä s rýchlostných ciest a podstatne širších lesných priesekov. Dopravná líniová infraštruktúra nižších tried sa spravidla za migračnú prekážku veľkých šeliem nepovažuje, pokiaľ sa niektorými parametrami najmä intenzitou prevádzky, neblíži k cestám 1. triedy (Vysvetlivky k vrstve DMK, AOPK ČR). Keďže oblasť strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie nie je hlavným migračným koridorom významné vplyvy na migračnú schopnosť druhu, úkrytové a rozmnožovacie možnosti a celkový jeho stav nepredpokladáme. Populácia druhu zdržiavajúca sa v ÚEV nebude činnosťou významne ovplyvnená. Na základe uvedeného je vplyv posudzovanej komunikácie na populáciu druhu **mierne negatívny.**

Rys ostrovid *(Lynx lynx)*

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet SKUEV s daným predmetom ochrany na Slovensku: 85
Stav z hľadiska ochrany v alpskej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v alpskej biogeografickej oblasti na Slovensku: 300 - 400 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých ÚEV na Slovensku: 100 - 300 jedincov
Veľkosť populácie v ÚEV Javornícky hrebeň: 6 - 10 jedincov
Výmera biotopu druhu v alpskom biogeografickom regióne na Slovensku: 20 000 km^2

Výmera záberu biotopu druhu v ÚEV: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo ÚEV: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Záznamy o výskyte druhu v dotknutom území plánovanej komunikácie sú uvedené pri ÚEV Čertov. Podľa početnosti údajov na hranicu ÚEV Javornícky hrebeň s EVL Beskydy, prebiehajúceho migračného koridoru hrebeňom Javorníkov a kompaktného lesného prostredia môžeme konštatovať, že ÚEV je jadrovou oblasťou pre výskyt druhu. Dokumentujú to aj dostupné údaje Hnutia DUHA. Druh intenzívne využíva oblasť Malého a Veľkého Javorníka, kde prebieha migračná trasa veľkých cicavcov.

Migračné trasy druhu:

Migračná trasa veľkých cicavcov a druhu sa tiahne takmer celým ÚEV Javornícky hrebeň, teda hrebeňom Javorníkov (po južnej hranici k.ú. Makov) a medzi Malým a Veľkým Javorníkom prechádza na českú stranu. Tu sa rozvetvuje pričom jedna trasa vedie po hranici s ČR, ale v oblasti chaty Portáš a strediska Kohútka sa im vyhýba je logicky odklonená, keďže ide o antropogénne využívané prostredie. Ďalší koridor smeruje z oblasti medzii Malým a Veľkým Javorníkom do údolia Vsetínskej Bečvy a prechádza medzi obcami Karolinka a Veľké Karlovice. Zo slovensko-českého pohraničia tak schádzajú do údolia na českú stranu viaceré koridory prechádzajúce lesným prostredím. Migrácia medzi ÚEV Javornícky hrebeň a EVL Beskydy prebieha najmä migračným koridorom prechádzajúcim medzi Malým a Veľkým Javorníkom.

Pravdepodobné vplyvy:

Migračný koridor prebiehajúci Javorníckym hrebeňom sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti (4-6 km) od plánovanej činnosti. Migrácia druhu medzi EVL Beskydy a ÚEV Javornícky hrebeň teda nebude ovplyvnená. Mierne negatívne môže vplývať vyrušovanie počas výstavby, ale nepredpokladáme, že na takúto vzdialenosť môže ísť o významné vplyvy na jadrová oblasť výskytu druhu v oblasti Veľkého Javorníka. Druh preferuje nočnú migráciu, čo dokumentujú aj súčasné kolízie s dopravou. Nočný prejazd automobilov (medzi 21:00 až 05:00) očakávame len ojedinele (priemerne 1 auto/3hod.). Vplyvy na populáciu druhu ÚEV Javornícky hrebeň sú preto **mierne negatívne.**

5.3. Hodnotenie vplyvov na EVL Beskydy (CZ0724089)

Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a druhy:

Kód	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
3220	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov	Nie	Biotopy nebudú zasiahnuté, ani nepriamo ovplyvnené.
3240	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*	Nie	
5130	Porasty borievky obyčajnej	Nie	
6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží	Nie	
6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	Nie	
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	Nie	

6510	Nížinné a podhorské kosné lúky	Nie	
7220*	Penovcové prameniská	Nie	
8220	Silikátové skalné steny a svahy so	Nie	
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	Nie	
9110	Kyslomilné bukové lesy	Nie	
9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	Nie	
9140	Javorovo-bukové horské lesy	Nie	
9170	Dubovo-hrabové lesy lipové	Nie	
9180	Lipovo-javorové sutinové lesy	Nie	
9410	Horské smrekové lesy	Nie	
91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové	Nie	

Plánovaná komunikácia zasahuje na okraj EVL Beskydy v úseku 50 m, pričom prebieha v trase existujúcej komunikácie pri chate Portáš. Z jestvujúcej cestnej komunikácie nevybočuje, ani ju nerozširuje. V tomto úseku pôjde teda o opravu jestvujúcej komunikácie. Činnosť tu priamo nezasahuje do žiadneho biotopu, ktorý je predmetom ochrany EVL Beskydy. Podľa vrstvy mapování biotopů (AOPK ČR 2013) ide o biotop X1 Urbanizovaná území. Nepriame vplyvy na biotopy európskeho významu v EVL sa neočakávajú, kedže na existujúcej komunikácii nedôjde k výraznemu nárastu dopravy, hluku alebo prášnosti.
Zásah do biotopu 9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (Ls5.1) mimo EVL (na slovenskej strane), je opísaný pri ÚEV Čertov.

Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Predpokladaný vplyv
prilbica tuhá moravská	*Aconitum firmum ssp. moravicum*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v EVL ani mimo neho.
kyjanôčka zelená	*Buxbaumia viridis*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v EVL ani mimo neho.
vydra riečna	*Lutra lutra*	Nie	Činnosť nezasahuje, ani diaľkovo neovplyvňuje biotopy (toky) s výskytom druhu.
netopier obyčajný	*Myotis myotis*	Áno	nepriamy
korýtko riečne	*Unio crassus*	Nie	Činnosť nezasahuje, ani diaľkovo neovplyvňuje biotopy (toky) s výskytom druhu.
rýhovec pralesní (český názov)	*Rhysodes sulcatus*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie alebo biotopu druhu v EVL ani mimo neho. Pralesovité lesy s dostatkom starého a mŕtveho dreva sa v trase cesty nenachádzajú.
plocháč červený	*Cucujus cinnaberinus*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie druhu v EVL. V trase plán. činnosti sa nenachádzajú staré mŕtve listnaté stromy resp. pralesovité lesy. Existujúca lesná cesta plochu presvetľuje, čo druhu nevyhovuje.

střevlík hrbolatý (český názov)	*Carabus variolosus*	Nie	Plánovaná činnosť nezasahuje do populácie druhu v EVL a neovplyvní jeho biotopy EVL Beskydy- vodné toky, prameniská, mokrade alebo rašeliniská.
mlok karpatský	*Triturus montandoni*	Áno	nepriamy
kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	Áno	nepriamy
medveď hnedý	*Ursus arctos*	Áno	nepriamy
rys ostrovid	*Lynx lynx*	Áno	nepriamy
vlk dravý	*Canis lupus*	Áno	nepriamy

Netopier obyčajný *(Myotis myotis)*

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 91
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: priaznivý
Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 35 000 – 40 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 30 000 – 35 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 75 512 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 0,5 ha

Pravdepodobné vplyvy

Usmrcovanie netopierov pri stretoch s dopravnými prostriedkami sa neočakáva vzhľadom na obmedzený vjazd a navrhovanú rýchlosť 30 km/hod. K prerušeniu koridorov medzi úkrytmi a loviskami nedôjde. Vplyv cesty na populáciu uchane čiernej bol vyhodnotený ako **mierne negatívny.**

Mlok karpatský (*Triturus montandoni*)

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Ćertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 5
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: zlý
Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 5 000 – 15 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 2 000 – 8 000 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 452 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 0,01 ha

Pravdepodobné vplyvy:

K záberu vodných plôch kde by mali mloky miesta na rozmnožovanie nedochádza. V studničke v bezprostrednej blízkosti trasy (dielec 330 C) neboli mloky zistené, ani nie je pre ich jarný a letný výskyt vhodná, keďže sa v nej nenachádzala stojatá voda. Dochádza však k záberu biotopov vhodných na zimovanie (preliačiny, vlhké miesta pod kameňmi, atď.). Ide o 2 dolinky v ktorých sa lesná cesta lomí takmer v pravom uhle. Tieto potenciálne vhodné lokality, sa nachádzajú vo vzdialenosti 280 a 600 m južne od hranice EVL. Tieto miesta sú však už dnes preťaté lesnou cestou, reálny záber biotopu bude teda minimálny (cca 0,01 ha). Priame usmrcovanie počas výstavby sa nepredpokladá. Počas jej prevádzky môže dochádzať k ojedinelému usmrcovaniu mlokov na ceste.

Počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v niekoľkých jedincoch. V EVL Beskydy nedochádza k záberu ani potenciálneho biotopu mloka karpatského. Na elimináciu usmrcovania migrujúcich jedincov budú slúžiť 4 priepusty popod cestu, zároveň sa musí vykonávať sledovanie migrácie mlokov a operatívne zasahovať, aby sa predišlo usmrcovaniu obojživelníkov. Vodný režim EVL a jej hydrologické pomery nebudú výstavbou a prevádzkou cesty ovplyvnené, keďže sklonové pomery smerujú na slovenskú stranu, teda nie k EVL Beskydy. Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu mimo ÚEV a možnosti eliminácie ďalších nepriaznivých vplyvov bol vplyv cesty na mloka karpatského vyhodnotený ako **mierne negatívny.**

Kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Ćertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 20
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci
Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 47 000 – 140 000 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 500 – 2 500 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 5 561 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 0,1 ha

Pravdepodobné vplyvy:

K záberu biotopu druhu v EVL nedochádza. Vodný režim EVL a jej hydrologické pomery nebudú výstavbou a prevádzkou cesty ovplyvnené, keďže sklonové pomery smerujú na slovenskú stranu. Výstavbou asfaltovej cesty a súvisiacimi terénnymi úpravami dôjde k likvidácii potenciálneho biotopu kunky žltobruchej, najmä preliačin na lesnej ceste, ktoré okrem rozmnožovania môžu slúžiť aj na zimovanie predmetného druhu. Priame usmrcovanie hrozí najmä počas výstavby, ale tiež počas jej prevádzky. Pri výstavbe cesty často dochádza k likvidácii migrujúcich obojživelníkov, pričom počet zabitých jedincov sa môže pohybovať v desiatkach. Vplyvy spôsobené výstavbou (záber biotopov) budú čiastočne eliminované vybudovaním náhradných liahnísk a zimovísk pre obojživelníky (min. 2 trvalých vodných plôšok po stranách plánovanej komunikácie). Vplyvy spôsobené prevádzkou (usmrcovanie) budú čiastočne eliminované vybudovaním 4 priepustov, kde budú obojživelníky prechádzať popod cestu. V prípade úhynov na ceste dosahujúcich vysokú početnosť (viac ako 100 jedincov ročne) bude potrebné po konzultácii so Správou CHKO Kysuce vybudovať mobilné (alebo trvalé) navádzacie bariéry k priepustom min. v úseku 100 m po ich oboch stranách. Hromadný úhyn obojživelníkov je však vzhľadom na plánovaný obmedzený vjazd vozidiel málo pravdepodobný. Na elimináciu usmrcovania budú vybudované nové biotopy, vykonávať sa bude sledovanie migrácie a operatívne zasahovať. Vzhľadom na malý podiel zaberaného biotopu a možnosti eliminácie ďalších nepriaznivých vplyvov bol vplyv cesty na kunku žltobruchú vyhodnotený ako **mierne negatívny.**

Rys ostrovid *(Lynx lynx)*

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 4
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: nevyhovujúci

Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 65 - 150 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 65 - 120 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 23 100 km^2
Veľkosť populácie v EVL Beskydy: 10-20 jedincov
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Záznamy o pozorovaniach druhu a jeho pobytových znakoch pochádzajú z Nálezovej databázy ochrany přírody (AOPK ČR 2013), dostupných údajov Hnutia DUHA, odpovede Správy CHKO Kysuce a publikovaných údajov (viď zdroje dát). Podľa údajov Hnutia DUHA za posledné roky boli v priestore EVL Beskydy a česko-slovenskom pohraničí evidované minimálne 8 dospelé jedince rysa ostrovida. Ide o jedince zaznamenané pomocou fotopascí v západnej časti Javorníkov, približne od k.ú. Klokočov až po Lazy pod Makytou. Z minulosti sú známe zástrely druhu resp. pravdepodobné upytliačenie. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR najbližší záznam o pobytových znakoch druhu (stopa) v ČR pochádza z roku 2005 z vrchu Stolečný (956 m.n.m.) vzdaleného asi 400 m severne od plánovanej komunikácie. Ďalšie hojnejšie nálezy sa nachádzajú už vo vzdialenosti 4 km a viac. Na západ od zámeru je to oblasť Papájskeho sedla a Makyty a na východ od zámeru oblasť Malého a Veľkého Javorníka (ÚEV Javornícky hrebeň). Koncentrácia nálezov pobytových znakov druhu v okruhu 5 km od zámeru je podľa nálezovej databázy AOPK ČR nízka (viď mapová príloha).

Migračné trasy druhu:

Podľa odpovede Správy CHKO Kysuce je migračným koridorom celý Javornícky hrebeň od Makova, Petrovíc a Štiavnika až po Lazy pod Makytou (západná hranica CHKO Kysuce). Tento priestor má šírku približne 25 km. Podľa priestorového rozloženia sídel, osád a antropogénnych aktivít v tomto priestore predpokladáme, že hlavné migračné trasy prebiehajú mimo nich, t.j. v priestore kompaktných lesných oblastí bez antropogénnych aktivít. Tento predpoklad potvrdzujú aj migračné koridory veľkých cicavcov (AOPK ČR 2013) a migračné koridory na slovenskej strane (Bojda et al.) zobrazené v mape č.2. Tieto koridory využíva aj rys ostrovid. Podľa informačného systému AOPK ČR (MapoMat) a digitálnych priestorových a databázových údajov poskytnutých AOPK ČR, do širšieho dotknutého územia ústi jeden z migračných koridorov veľkých šeliem. Na hranici s ČR vedie migračná trasa medzi kótami Stolečný (956 m.n.m.) a Frňovské (960 m.n.m.), ktoré sú od seba vzdialené asi 2 km. Tento priestor sa nachádza 1 – 3 km severovýchodne od ÚEV Čertov. Trasa na českej strane ďalej vedie pomedzi obce Nový Hrozenkov a Karolinka. Migračný koridor na českej strane je ovplyvnený súčasným lyžiarskym a turistickým využívaním najmä strediska Kohútka, preto sa v tomto priestore migračná trasa nenachádza, čo nevylučuje ojedinelý výskyt druhu. Absenciu hlavného migračného koridoru v blízkom okolí zámeru dokumentuje aj nízka koncentrácia nálezov pobytových znakov druhu (viď mapová príloha).

Ďalšia, vzdialenejšia trasa (migračný koridor) je už v oblasti ÚEV Javornícky hrebeň, prechádza medzi kótami Malý Javorník (1019 m.n.m.) a Veľký Javorník (1071 m.n.m.) a smeruje južne od obce Veľké Karlovice. Ide o významný migračný koridor, čo dokumentuje aj väčšia hustota nálezov pobytových znakov a napojenie migračného koridoru zo slovenskej strany cez ÚEV Javornícky hrebeň.

Zo západnej strany dotknutého územia je najbližšia hlavná migračná trasa vo vzdialenosti 3-5 km medzi kótami Javorník pod Černíkovem (868 m.n.m.) a Papájske sedlo (691 m.n.m.). Hlavná cezhraničná migrácia druhu medzi EVL Beskydy a ÚEV Čertov prebieha práve cez tento migračný koridor. Koncentrujú sa tu desiatky nálezov pobytových znakov, ale aj priamých pozorovaní rysa.

Migračný koridor je znázornený aj samotným česko-slovenským pohraničím (štátnou hranicou) pričom vo viacerých miestach sa táto trasa od št. hranice odkláňa. Takto je tomu aj v priestore strediska Kohútka a okolia chaty Portáš, keďže ide o výrazne antropogénne ovpylvnené lokality. V EVL Beskydy sa nachádza spolu 15 migračných koridorov diaľkovej migrácie veľkých cicavcov smerujúcich od štátnej hranice do vnútra EVL. Plánovaná komunikácia nepretína ani jeden z nich. Rovnako nepretí ani.

Pravdepodobné vplyvy:

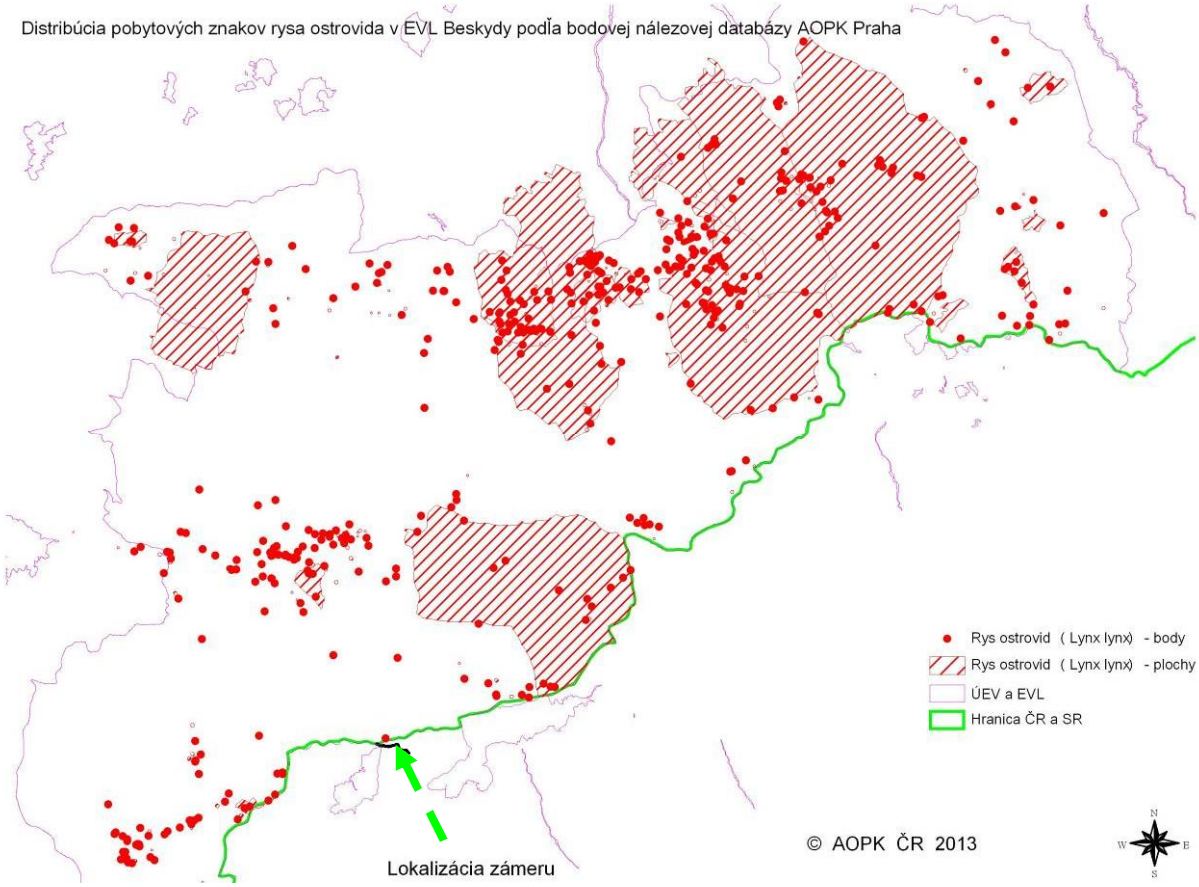
Výstavba komunikácie a samotná doprava budú pôsobiť rušivo na migráciu druhu. Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v okolí chaty Portáš a strediska Kohútka, ktorých okolie nie je priestorom trvalého výskytu druhu alebo jeho hlavným migračným koridorom. Mierne negatívne bude ovplyvnená migrácia druhu z Javorníkov do českých Beskýd a opačne najmä hlučnosťou počas výstavby. Pôjde však o vyrušovanie ojedinelo sa vyskytujúcich jedincov, keďže hlavné migračné trasy druhu nevedú cez priestor plánovanej komunikácie. Môžeme očakávať, že počas výstavby sa bude druh vyhýbať priestoru výstavby kvôli rušivým vplyvom mechanizmov a stavebníka. Tento vplyv bude trvať po dobu jedného vegetačného obdobia. Hlavné migračné trasy medzi EVL Beskydy a ÚEV Čertov (Papájske sedlo, Makyta) a EVL Beskydy a ÚEV Javornícky hrebeň (Veľký a Malý Javorník) nebudú ani nepriamo ovplyvnené, keďže sa nachádzajú vo vzdialenosti 2 – 6 km od zámeru.

Podľa Anděla je koridor definovaný ako osová línia, ktorá by mala mať v optimálnom prípade min. pufračnú zónu 250 m na každú stranu od osi koridoru (Anděl et al. 2010). V niektorých prípadoch je však šírka pufračnej zóny v krátkom úseku koridoru, hlavne kvôli zástavbe, aj nižšia (Bojda et al. 2012). Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že plánovaná komunikácia nepretína ani jeden migračný koridor diaľkovej migrácie veľkých cicavcov. Najbližšia vzdialenosť od osi koridoru, ktorý prebieha viac-menej hranicou ČR a SR je 550 m. V tomto priestore sa však dnes nachádza rekreačné stredisko a chatová oblasť, preto je tu koridor od št. hranice odklonený.

Počas prevádzky komunikácie nebude druh výrazne migračne obmedzovaný. Priestorová fragmentácia biotopu druhu bude minimálna, keďže je plánovaná v trase využívanej lesnej cesty. Pri prekonávaní komunikácie nebude vzhľadom na projektovanú rýchlosť 30 km/hod., šírku prieseku (cesty) 4 m a obmedzený vjazd dochádzať ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Na základe skúseností z podobných podmienok prevádzky komunikácií a šírky prieseku v iných pohoriach Slovenska ale aj v CHKO Beskydy nebude druh významne obmedzený v migrácii naprieč cestnej komunikácii. Zrážky s dopravou sú evidované najmä s rýchlostných ciest a podstatne širších lesných priesekov. Podľa Kalaša na základe evidencie úhynov rysa na cestných komunikáciách z okolia Malej Fatry v rokoch 2001-2012 k usmrteniu rysa došlo v 6 prípadoch na ceste I. triedy (I/18) a diaľnici (D1). Kolízie rysa s dopravou sú menej časté ako je tomu u medveďa alebo vydry (Kalaš, 2012). Dopravná líniová infraštruktúra nižších tried sa spravidla za migračnú prekážku veľkých šeliem nepovažuje, pokiaľ sa niektorými parametrami najmä intenzitou prevádzky, neblíži k cestám 1. triedy (Vysvetlivky k vrstve DMK, AOPK ČR). Druh preferuje nočnú migráciu, čo dokumentujú aj súčasné kolízie s dopravou. Nočný prejazd automobilov (medzi 21:00 až 05:00) očakávame len ojedinele (priemerne 1 auto/3hod.). Vzhľadom na obmedzený vjazd na komunikáciu len pre len pre vozidlá bezpečnostného a záchranného systému, obhospodarovateľa lesov a vlastníkov nehnuteľností nachádzajúcich sa na slovensko-českom pohraničí nedôjde k nárastu návštevnosti strediska Kohútka alebo priľahlého okolia. V zimnom období nebude z komunikácie odstraňovaná snehová pokrývka, slúžiť môže len ako bežecká trať. Pre osobné automobily nebude v tomto období

komunikácia prístupná. Prevádzka komunikácie v zimnom období sa bude teda len nepatrne líšiť od nulového variantu, keďže súčasná lesná cesta a chodník sú takto využívané už dnes.
K záberu biotopov druhu v EVL alebo úkrytových možností rysa (skalné útvary, vývraty) mimo EVL nedochádza. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti vplyv na migráciu druhu, jeho dlhodobé prežívanie, rozmnožovanie, teritória, úkrytové možnosti, atď. bude **mierne negatívny.**

Mapa č. 3: Distribúcia zaznamenaných pobytových znakov rysa ostrovida v EVL Beskydy podľa nálezovej databázy AOPK ČR.



Medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 1
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: zlý
Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 3 - 5 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 3 - 5 jedincov
Veľkosť populácie v EVL Beskydy: 3 - 5 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 3 900 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Na Morave bol posledný medveď zastrelený v roku 1893. Do Beskyd se medvede vrátili v 70. rokoch 20. storočia keď expandovala slovenská populácia V súčasnosti sa v Beskydoch nepravidelne vyskytuje len niekoľko málo jedincov.

Hlavné lokality výskytu druhu v EVL sa nachádzajú v severných častiach EVL Beskydy vzdialených od plánovanej činnosti desiatky kilometrov. Podľa nálezovej databázy AOPK (AOPK ČR 2013) najbližšie pobytové znaky druhu pochádzajú z okolia kóty Frňovské vzdialenej asi 1 km severozápadne od zámeru a lokality Stanovice-Skaličí v k.ú. Karolinka. Ide o údaje z rokov 2004 a 2005. Ostatné údaje AOPK ČR z EVL Beskydy sú evidované vo vzdialenosti väčšej ako 5 km. Najnovšie pomerne blízke údaje pochádzajú z okolia kóty Makyta a Valašská Kýčera vzdialených asi 8 km juhozápadne. V tejto oblasti sú evidované aj pobytové znaky druhu v roku 2012 a 2013. Hlavné lokality výskytu medveďa sa však nachádzajú v oblasti východne od Veľkého Javorníka, t.j. asi vo vzdialenosti väčšej ako 8 km (severná časť CHKO Kysuce a severovýchodná EVL Beskydy). V dotknutom území teda nejde o pravidlený, ale občasný výskyt druhu.

Migračné trasy druhu:

Migračné trasy druhu viac-menej zodpovedajú migráčným trasám veľkých cicavcov (mapa č. 2). Hlavná migrácia druhu medzi Slovenskou republikou a EVL Beskydy neprebieha oblasťou strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie.

Najbližšie koridory smerujúce od št. hranice do EVL sú:

- od Javorníka pod Černíkovom na Čerňanskú Kýčeru južne od obce Halenkov (vzdialenosť 4,7 km),
- okolie Makyty a Valašskej Kýčery (vzdialensoť 7 km)
- okolie kóty Frňovské (málo využívaný koridor, vzdialenosť 1,2 km).

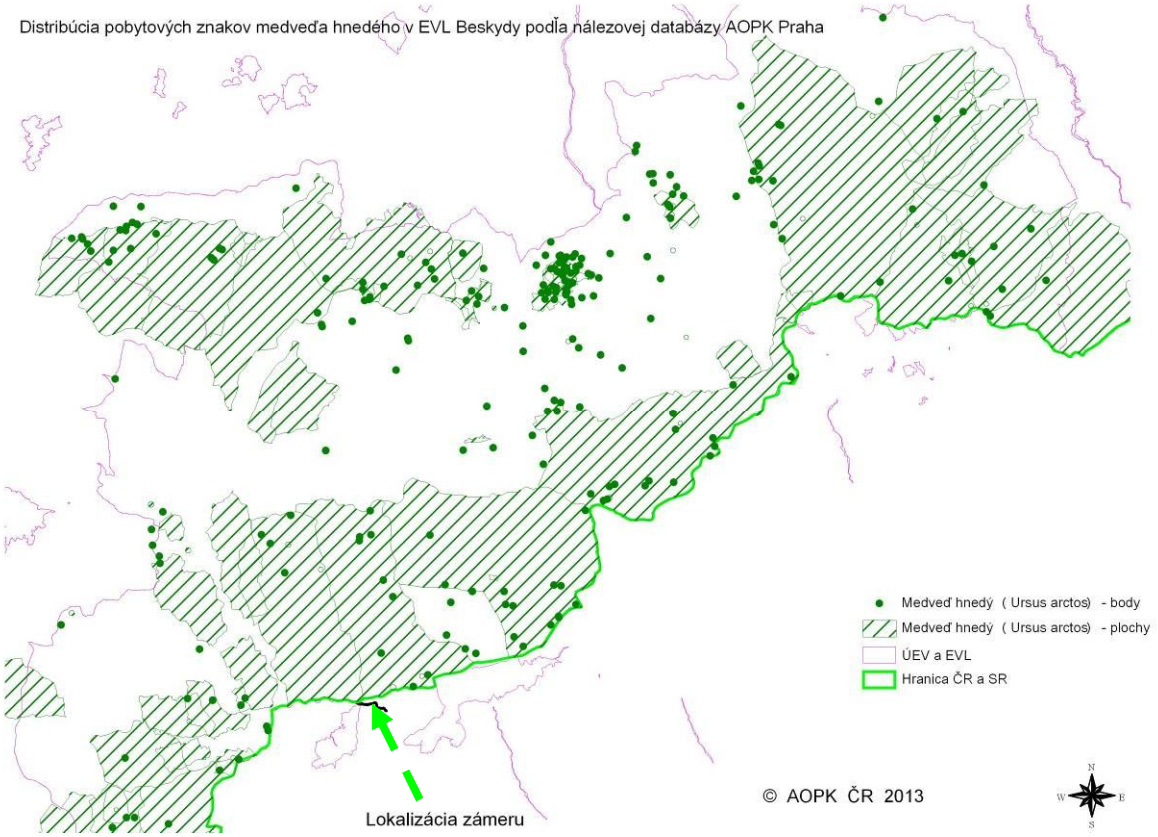
V trase komunikácie a jej blízkosti (mapované do cca 200 m) neboli zistené skalné útvary alebo iné vhodné úkrytové možnosti (napr. vývraty) druhu.

Pravdepodobné vplyvy:

K záberu biotopu druhu v EVL nedochádza. Priestorová fragmentácia biotopu druhu mimo EVL bude na slovenskej strane. Cestná komunikácia je plánovaná v trase využívanej lesnej cesty (lesná dopravná sieť) a chodníka, záber biotopu bude teda minimálny. Druh sa v súčasnosti priestoru chaty Portáš a okoliu skôr vyhýba. Výstavba i premávka zvýši hlučnosť v okolí chaty Portáš a strediska Kohútka, ktorých okolie nie je priestorom trvalého výskytu druhu alebo jeho hlavným migračným koridorom. Hluk mechanizmov počas výstavby bude pôsobiť rušivo na ojedinelo sa vyskytujúce jedince, keďže hlavné migračné trasy druhu nevedú cez priestor plánovanej komunikácie. Vyrušovanie počas výstavby bude trvať po dobu jedného vegetačného obdobia. Hlavné migračné trasy medzi SR a EVL Beskydy nebudú ovplyvnené. Počas prevádzky komunikácie nebude druh výrazne migračne obmedzovaný. Pri prekonávaní komunikácie nebude vzhľadom na projektovanú rýchlosť 30 km/hod., šírku prieseku (cesty) 4 m a obmedzený vjazd dochádzať ku kolíziám s dopravnými prostriedkami. Zrážky s dopravou sú evidované najmä s rýchlostných ciest a podstatne širších lesných priesekov. V priebehu rokov 1997 - 2010 evidoval Kalaš v oblasti Malej Fatry 26 prípadov kolízií medveďa hnedého na cestách I. a II. triedy a železniciach. Z 18 prípadov kolízií na cestných komunikáciách bolo 16 na cestách I. triedy a 2 prípady na cestách II. triedy. V 80.rokoch 20. storočia je však známy zaujímavý prípad, kedy bol medveď zrazený na lesnej ceste. Aj táto skutočnosť odzrkadľuje fakt, že aj menej frekventované komunikácie môžu byť pre medveďa smrteľne nebezpečné (Kalaš, 2012). Ide o ojedinelý prípad. Dopravná líniová infraštruktúra nižších tried sa spravidla za migračnú prekážku veľkých šeliem nepovažuje, pokiaľ sa niektorými

parametrami najmä intenzitou prevádzky, neblíži k cestám 1. triedy (Vysvetlivky k vrstve DMK, AOPK ČR). Vzhľadom na obmedzený vjazd na komunikáciu len pre vozidlá bezpečnostného a záchranného systému, obhospodarovateľa lesov a vlastníkov nehnuteľností nachádzajúcich sa na slovensko-českom pohraničí nedôjde k nárastu návštevnosti strediska Kohútka alebo priľahlého okolia. Keďže oblasť strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie nie je hlavným migračným koridorom významné vplyvy na migračnú schopnosť druhu, úkrytové a rozmnožovacie možnosti a celkový jeho stav nepredpokladáme. Na základe uvedeného je vplyv posudzovanej komunikácie na populáciu druhu **mierne negatívny.**

Mapa č. 4: Distribúcia zaznamenaných pobytových znakov medveďa hnedého v EVL Beskydy podľa nálezovej databázy AOPK ČR



Vlk dravý (*Canis lupus*)

Ekologické nároky druhu:

Opísané pri ÚEV Čertov.

Základné kvantitatívne údaje

Počet EVL s daným predmetom ochrany v ČR: 1
Stav z hľadiska ochrany v kontinentálnej biogeografickej oblasti: zlý
Celková početnosť v kontinentálnej biogeografickej oblasti v ČR: 0 – 10 jedincov
Veľkosť populácie vo všetkých EVL v ČR: 0 - 10 jedincov
Veľkosť populácie v EVL Beskydy: 0 - 10 jedincov
Výmera biotopu druhu v kontinentálnom biogeografickom regióne v ČR: 2 900 km^2
Výmera záberu biotopu druhu v EVL: 0,00 ha
Výmera ovplyvneného biotopu druhu mimo EVL: 2,5 ha

Záznamy o druhu:

Anděra (2004) odhaduje v oblasti Beskyd v rokoch 2000-2003 trvalý výskyt 2-3 svoriek. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR najbližšie pobytové znaky vlka (stopy) boli zaznamenané v okolí kóty Frňovské, Malý Javorník a Válečkova Kýčera v rokoch 2005-2011, t.j. min. 1 km od plánovanej cestnej komunikácie. Distribúcia, hustota a koncentrácia údajov nasvedčuje, že druh preferuje zalesnené oblasti bez antropogénnych vplyvov. V širšom dotknutom území (do 3 km) sú evidované sporadické výskyty druhu. Väčšinou ide o stopy s rôznou úrovňou spoľahlivosti určenia. Vierohodných údajov (fotografia, pozorovanie, úhyn, DNA analýza) o výskyte vlka v Beskydoch je veľmi málo, čo vyplýva z plachosti a spôsobu života druhu. V júni 2012 bola nájdená dopravou zrazená vlčica medzi Valašským Meziříčím a Novým Jičínom na ceste I. triedy. Zrazený vlk bol nájdený aj vo Veřovických vrchoch. Tieto dva prípady sú takmer jedinými vierohodnými údajmi o prítomnosti vlka v českých Beskydoch za posledných niekoľko rokov. Mapovateľom Hnutia DUHA sa podarilo nájsť na niekoľkých miestach v Javorníkoch vlčí trus a stopy druhu. Hlásené boli aj prípady strhnutých oviec, kde nebolo možné vylúčiť, že išlo o vlka. Údaje o výskyte druhu sú teda sporadické.

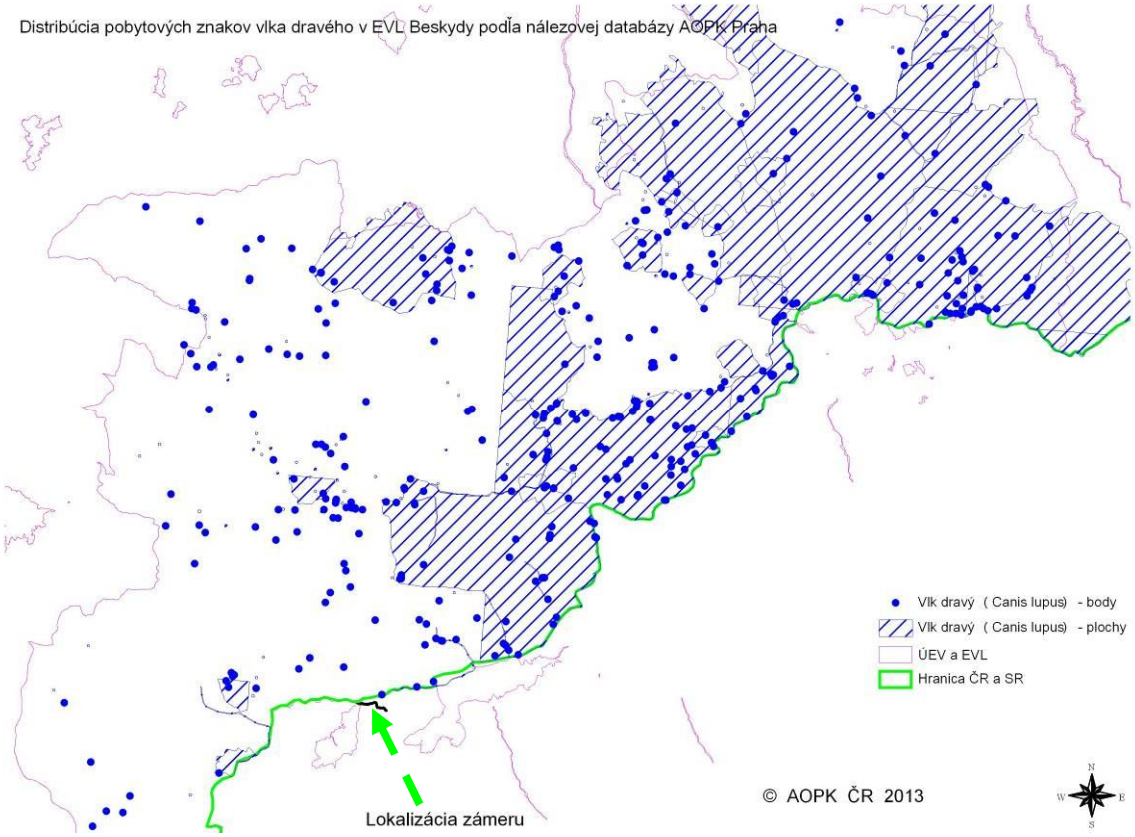
Migračné trasy druhu:

Migračné trasy druhu viac-menej zodpovedajú migráčným trasám veľkých cicavcov (mapa č. 2). Hlavná migrácia druhu medzi Slovenskou republikou a EVL Beskydy neprebieha oblasťou strediska Kohútka, chaty Portáš a plánovanej komunikácie.

Pravdepodobné vplyvy:

Migrácia druhu medzi SR a ČR nebude obmedzená keďže plánovaná komunikácia nepretína koridory migrácie veľkých cicavcov. Migračné trasy nebudú zasiahnuté. Nepriame vplyvy môžeme očakávať hlučnosťou pri výstavbe. Ojedinelá migrácia druhu naprieč miestnej komunikácii nemôže spôsobovať problémy vzhľadom na obmedzený vjazd, nízku projektovanú rýchlosť automobilov (30 km/hod.) a šírku cesty 4 m, ktorá vo viacerých úsekoch zodpovedá už súčasnému rozčleneniu porastov lesnou cestou. V zimnom období počas snehovej pokrývky, kedy dochádza k dôležitej potravnej migrácii druhu, nebude cestná komunikácia v prevádzke. Opísané vplyvy budú **mierne negatívne.**

Mapa č. 4: Distribúcia zaznamenaných pobytových znakov vlka dravého v EVL Beskydy podľa nálezovej databázy AOPK ČR.



5.4. Hodnotenie vplyvov na Ptačí oblast Horní Vsacko (CZ0721023)

Predmetom ochrany PO sú nasledovné druhy:

Vedecký názov	Slovenský názov	Možnosť ovplyvnenia	Prvotný úsudok vplyvu plánovanej činnosti na druh podľa jeho ekologických nárokov
Ciconia nigra	bocian čierny	Áno	nepriamy
Dendrocopos leucotos	ďateľ bielochrbtý	Áno	nepriamy
Ficedula parva	muchárik červenohrdlý	Áno	nepriamy
Lanius collurio	strakoš červenochrbtý	Áno	nepriamy
Bonasa bonasia	jariabok hôrny	Áno	nepriamy
Crex crex	chriašteľ poľný	Áno	nepriamy
Picoides tridactylus	ďubník trojprstý	Áno	nepriamy

Bocian čierny (*Ciconia nigra*)

Ekologické nároky druhu:

Tento druh vyhľadáva na hniezdenie staré porasty, hlavne jedľobučiny, ale aj bučiny a ojedinele aj bežné smrekové monokultúry, kde se nachádzajú vhodné stromy (dvojáky, trojáky).

Výskyt druhu:

V PO hniezdi 7-11 párov, ktoré sú lokalizované najmä v maloplošných zvlášť chránených územiach (MZCHÚ), a to na buku alebo jedli. Hniezdiská sú rozptýlené po celej oblasti. Najbližšie hniezdo bolo dokumentované asi 3,5 km severne od zámeru (U Kubíčkú). Na Slovenskej strane bol bocian čierny najbližšie zaznamenaný v k.ú. Dolná Maríková a k.ú. Považské Podhradie. Jeho hniezdenie je pravdepodobné v širšom okolí, v celom orografickom celku Javorníky sa nachádza viacero hniezdnych lokalít.

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 400 - 600
Počet hniezdnych párov v ČR: 300 - 400
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 7 – 11
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0

Pravdepodobné vplyvy:

V dotknutom území sa nenachádzajú hniezdne lokality bociana čierneho. Činnosť mechanizmov počas výstavby cesty a jej prevádzka nebude posôbiť na hniezdenie a vyvádzanie mláďať rušivo, keďže všetky známe hniezdne lokality sa nachádzajú v dostatočne veľkých vzdialenostiach (min. 5 km). MZCHÚ, ktoré sa nachádzajú v PO Horní Vsacko, sú vzdialené viac ako 8 km od navrhovanej činnosti. Činnosť môže pôsobiť rušivo na prelety bociana pri vyhľadávaní potravy, resp. mierne obmedziť jeho potravné teritórium mimo PO. Predpokladaný vplyv je **mierne negatívny.**

Jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*)

Ekologické nároky druhu:

Žije v rozsiahlych listnatých alebo zmiešaných lesoch v nadmorskej výške od 300 do 1 500 metrov. Potrebuje rôznorodý krovinatý porast zložený z lieskových krov, hlohov, briez, jelší či hrabov, ktoré mu poskytujú po celý rok bohatú potravu. V zime, keď sú zdroje potravy málo dostupné, odštipuje púčiky a ihličie. Hustá vegetácia mu poskytuje úkryt, vďaka nej ľahšie uniká dravcom, najmä jastrabovi lesnému. Svojej lokalite zostáva verný po celý rok. V dôsledku vyrušovania spôsobeného najmä turistikou a cykloturistikou, otváraním lesných ciest a poškodzovaním jeho prostredia stavy jariabka už niekoľko desaťročí pomaly klesajú. Je čoraz vzácnejší v celej strednej Európe.

Výskyt druhu:

Rozšírenie druhu je na celej ploche PO skôr rovnomerné. Najvyššiu denzitu dosahuje v miestach, kde majú porasty prirodzený charakter a na lokalitách s vyššou pestrosťou biotopu. Nedosahuje však takú početnosť ako v susednej PO Beskydy, kde se nachádzajú prirodzené porasty kyslých biotopov s dominanciou čučoriedky alebo vysokého podielu prípravných a bobuľovitých drevín. Optimálnym biotopom sú pestré smrekové porasty v blízkosti otvorených plôch s rozptýlenou zeleňou. Populácia je stabilná. Podľa nálezovej databázy AOPK ČR najbližší údaj sa nachádza 2 km severne od zámeru z roku 1994 (Kýčera) a západne medzi Frňovským a Malým Javorníkom z roku 2009. Druh je pravidlene pozorovaný tak na českej ako aj slovenskej strane. Jeho prelet bol zaznamenaný aj pri terénnej obhliadke v októbri 2013 asi 2 km južne od strediska Kohútka. V trase plánovanej činnosti nebola zistené popeliská, trus alebo iné pobytové stopy jariabka, čo však nevylučuje jeho ojedinelú prítomnosť na lokalite.

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 3 000 – 5 000
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 6 500 - 13 000
Počet hniezdnych párov v ČR: 900 – 1 800
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 50 – 70

Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0
Status: menej ohrozený (takmer ohrozený)
Pravdepodobné vplyvy:
Činnosť bude znamenať čiastočne záber vhodného biotopu druhu a vyrušovanie počas výstavby a prevádzky. Vzhľadom na nízku ohrozenosť druhu, malý rozsah záberu, dostatok vhodných biotopov v okolí a lokalizáciu činnosti mimo PO, hodnotíme tieto vplyvy ako **mierne negatívne.**

Chriašteľ poľný (*Crex crex*)
Ekologické nároky druhu:
Osídľuje trávnaté porasty v otvorenej krajine vyššie ako 20 cm. Rôzne typy prirodzených a kultúrnych lúk v alúviách riek často aj na jar zaplavované v horských oblastiach aj suchšie. V poslednom období bol zaznamenaný najmä na úhoroch s ruderálnymi spoločenstvami a rozptýlenými krovinami.
Výskyt druhu:
V oblasti se dlhodobo vyskytuje väčší počet volajúcich samcov a to predovšetkým na nekosených alebo jedenkrát ročne kosených lúkach polokultúrneho až kultúrneho charakteru. Centrum výskytu druhu je situované do údolí a na priľahlé svahy. Menšie percento volajúcich samcov je zisťované na hrebeňoch, kde obsadzujú vlhké lúky. Ojedinele sa vyskytujú aj na mezofilných lúkach. Výnimočne ich môžeme počuť aj z poľných kultúr. Početnosť v PO je 60 – 80 volajúcich samcov. Zo slovenskej strany sú nám známe najbližšie hniezdne lokality z okolia Hornej Maríkovej (lokalita Kátlina), Dolnej Maríkovej a Dohňan. Očakávať ho však môžeme v okolí osady Ráztoka, okolí Stolečného, a na ďalších blízkych lúkach. Najbližší údaj (volajúci samec) na českej strane pochádza z roku 2011 pri stredisku Kohútka. Výskyty sa však koncentrujú do údolia t.j. blízkosti obcí Nový Hrozenkov a Halenkov vzdialených asi 6 km severne od zámeru.
Základné kvantitatívne údaje
Počet hniezdnych párov na Slovensku: 1 400 – 1 700
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 0
Počet hniezdnych párov v ČR: 1 500 – 1 700
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 60 – 80
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0
Status: menej ohrozený (závislý na ochrane)
Pravdepodobné vplyvy:
Druh má vhodné biotopy v dotknutom území len ojedinele a to len na okrajoch zjazdových tratí alebo menej intenzívne kosených lúkach. Jeho výskyt je tu preto problematický. Vzhľadom na lokalizáciu výskytu druhu do iných časti PO mimo dotknutého územia negatívne vplyvy sú len **mierne negatívne.**

Ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*)
Ekologické nároky druhu:
Vyskytuje sa v listnatých aj zmiešaných lesoch (najmä bučiny, jedľobučiny alebo javoriny), vyhýba sa nížinnej krajine. Je viazaný na odumierajúce drevo. Zimné rozšírenie sa prakticky zhoduje s hniezdnym, ktorému je verný a pohyb mimo neho je zriedkavý. Patrí medzi najvzácnejšie ďatle. Stály vták, hniezdi v dutinách, ktoré si sám vytesáva. Je viazaný na odumierajúce drevo, v ktorom si hľadá potravu. Živí sa predovšetkým živočíšnou potravou, ktorú vytesáva z dreva. Dutiny po ďatľovi bielochrbtom obsadzuje veľa druhov vtákov (rôzne spevavce, sýkorky, brhlíky, mucháriky a i.), preto

je jeho výskyt veľmi dôležitý aj pre celkovú rozmanitosť hniezdičov. Vzhľadom na potravnú špecializovanosť na hmyz vyskytujúcich sa odumierajúcom dreve, je jeho populácia ohrozovaná predovšetkým intenzívnym lesným hospodárstvom a chemizáciou v lesoch.

Výskyt druhu:

V PO sa nachádzajú zatiaľ 4 jadrové územia, kde je sústredená väčšia časť jeho populácie. Najväčšia koncentrácia druhu je v severnej časti PO vzdialenej 9-12 km od zámeru. Druhá oblasť je NPR Razula a jej okolie, ktorá sa nachádza asi 11 km severovýchodne od zámeru. Tretia zrejme najmenej osídlená oblasť je Stanovnícka Kýčera a Frňovské vzdialená 1-3 km od zámeru a štvrtá oblasť okolie Čerňanskej Kýčery (asi 5 km západne).

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 1 500 – 2 500
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 3 000 – 6 000
Počet hniezdnych párov v ČR: 150 – 250
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 25 – 45
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0
Status: menej ohrozený (takmer ohrozený)

Pravdepodobné vplyvy:

Trasa plánovanej cesty sa nachádza vo vhodnom biotope druhu. Nachádzajú sa tu staršie buky i javory. Vzhľadom na hospodárske lesy tu však chýba potrebný podiel odumierajúceho dreva. Pozorované boli pobytové znaky vo forme vytesaných dutín na kmeňoch bukov. Plánovanou činnosťou dôjde k odstráneniu niekoľkých jedincov (menej ako 10) buka a smreka, ktoré sú vzhľadom na svoje rozmery a vek vhodné pre hniezdenie alebo potravné možnosti druhu. Vyrušovanie počas výstavby a prevádzka cesty budú spôsobovať vyrušovanie druhu. Nízky rozsah záberu vhodného biotopu druhu a nepodstatné obmedzenie možnosti migrácie druhu znamenajú **mierne negatívne vplyvy.**

Ďubník trojprstý (*Picoides tridactylus*)

Ekologické nároky druhu:

Druh je viazaný na smrekové alebo zmiešané porasty (5.) 6.-8. lesného vegetačného stupňa, ktoré majú prirodzený charakter. Porasty 7. a 8. vegetačného stupňa sa však v oblasti nevyskytujú a porasty 6. veget. stupňa sú zastúpené len v malom množstve. Ďubník je však schopný hniezdiť aj v bežných smrekových monokultúrach, kde dáva prednosť prirodzenému charakteru porastov. Dôležitá je prítomnosť narušených odumierajúcich alebo odumretých stromov.

Výskyt druhu:

V smrekových monokultúrach hniezdi takmer celá súčasná populácia oblasti 7-15 párov. Výskyty sú koncentrované do severnej a východnej časti PO vzdialených viac ako 10 km od zámeru. Najbližší údaj v ČR pochádza z okolia kóty Frňovské asi 1 km severovýchodne od zámeru.

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 800 – 1 200
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 2 000 – 3 500
Počet hniezdnych párov v ČR: 300 - 500
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 7 – 15
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0
Status: -

Pravdepodobné vplyvy:

Trasa plánovanej cesty čiastočne prechádza aj cez alebo okrajom porastov so 100%-ným zastúpením smreka. Začína v nadmorskej výške 730 m. n. m. a končí v nadmorskej výške 920 m. n. m. a nachádza sa v 5. lvs. Najbližšie vhodné porasty v 6. lvs. sa nachádzajú na Malom Javorníku, t.j. asi 4 km severovýchodne v nadmorskej výške nad 1000 m.n.m. Tieto skutočnosti nevylučujú ojedinelú prítomnosť druhu v dotknutom území, upozorňujú však na to, že sa tu nenachádza jadro jeho výskytu. Činnosť bude znamenať vyrušovanie druhu. Vzdialenosť činnosti od hlavných populácií druhu a minimálny záber potenciálne vhodného biotopu znamená že, vplyv plánovanej činnosti je **mierne negatívny.**

Muchárik červenohrdlý / muchárik malý (*Ficedula parva*)

Ekologické nároky druhu:

Viazaný je na porasty s prevahou buka alebo listnatých drevín a v oblasti hniezdi prevažne v bučinách alebo jedľobučinách. Preferuje pralesovité porasty, kde dosahuje najvyššiu denzitu. Je schopný dobre prosperovať v hospodárskych porastoch, ktoré majú prirodzenejší charakter a v ktorých sa nachádzajú odumreté alebo narušené stromy. Prevažná časť populácie hniezdi práve v týchto hospodárskych lesoch, ktoré vytvárajú v niektorých oblastiach väčšie celky (jadrové územia). Nepožaduje rozsiahlé porasty, vyhovujú mu aj porasty menších výmer (cca 1 ha).

Výskyt druhu:

V PO sa nachádza 100 – 170 párov (SDF), podľa iných zdrojov 200 – 300 párov (Křenek, 2006). Až 80% záznamov pochádza zo severnej časti PO. Koncentrácia výskytu druhu sa v dotknutom území nenachádza. Najbližšie, ale ojedinelé výskyty boli zaznamenané v okolí kóty Stolečný, Frňovské a Válečkova Kýčera vzdialených 0,6 – 2 km. Na slovenskej strane bol zaznamenaný napr. na lokalite Kátlina v k.ú. Horná Maríkova. Počas terénnej obhliadky nebol druh pozorovaný. V trase komunikácie očakávame len ojedinelý výskyt.

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 5 000 – 10 000
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 0
Počet hniezdnych párov v ČR: 1 200 – 2 400
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 100 – 300
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0
Status: -

Pravdepodobné vplyvy:

V trase plánovanej cesty sú vhodné biotopy druhu zastúpené minoritne. Väčšinou ide o porasty s prevahou smreka, ale na lokalitách kde je buk pôvodný a prirodzený. Zastúpenie buka je vyššie vo vrchnej časti úseku (pod vrchom Stolečný), ale porasty majú väčšinou menej ako 50 rokov. Prirodzená skladba porastov na viacerých miestach absentuje, aj kvôli prebiehajúcej ťažbe (rúbaniská) v oblasti poniže plánovanej cesty (Bakalovci). Vzhľadom na početnosť druhu, dostatok vhodných biotopov v okolí a minoritný záber väčšinou nevhodných biotopov je vplyv na druh hodotený ako **mierne negatívny.**

Strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*)

Ekologické nároky druhu:

Zo všetkých kritériových druhov PO je strakoš najpočetnejší a lokálne dosahuje aj najväčšiu denzitu. Je tomu tak vďaka veľkej pestrosti miestami ešte veľmi zachovalej valašskej krajiny s dostatkom rozptýlenej zelene. Najčastejším biotopom sú medze alebo pásy krovín pozdĺž ciest. Tieto pásy sú

tvorené predovšetkým hlohom, šípkami, trnkou. V suvislosti s upadajúcim poľnohospodárstvom, veľa lúk a pasienkov podlieha sukcesii a vytvárajú sa tak pre strakoša vhodné biotopy.

Výskyt druhu:

Najbohatšie lokality se nachádzajú v širšom okolí obce Nový Hrozenkov, Huslenky a Halenkov, t.j. v centrálnej často PO. Nachádza sa tu väčšina populácie druhu. Celková odhadovaná početnosť v PO je 400 – 600 párov. Na slovenskej strane bol zaznamenaný napr. na lokalite Kátlina v k.ú. Horná Maríkova, ktorá je často navštevovaná ornitológmi. Potenciálne ho najbližšie môžeme očakávať v okolí zjazdových tratí a odlesneného hrebeňa, ale posledné údaje o výskyte druhu sú pomerne staré (v okolí strediska Kohútka v roku 1987). Na Slovensku ho najbližšie predpokladáme v okolí osady Ráztoka t.j. asi 0,5 km západne.

Základné kvantitatívne údaje

Počet hniezdnych párov na Slovensku: 65 000 – 130 000
Počet zimujúcich jedincov na Slovensku: 0
Počet hniezdnych párov v ČR: 30 000 – 60 000
Počet hniezdnych párov v PO Horní Vsacko: 400 – 600
Počet priamo ovplyvnených jedincov: 0-2
Status: -

Pravdepodobné vplyvy:

Okrem okrajových časti zjazdových tratí a lesných porastov na českej strane sa v dotknutom území takmer nenachádzajú krovité biotopy voľnej krajiny. V trase plánovanej cesty môže byť potenciálnym biotopom druhu len jej vrcholová partia s dominanciou liesky obyčajnej a ojedinelým zastúpením slivky trnkovej a ruže šípovej. Prítomnosť druhu je tu však otázna, maximálne ojedinelá. Vzhľadom na veľkosť populácie druhu a jeho hlavnú orientácu mimo dotknutého územia sú negatívne vplyvy hodnotené ako neutrálne.

Vzhľadom na nízku frekvenciu dopravy a navrhovanú rýchlosť 30 km/hod. sa priame strety uvedených vtáčích druhov s dopravou nepredpokladajú. Navrhovaná cesta nebude znamenať obmedzenie ich migračných trás, rovnako nevytvorí dočasnú ani trvalú migračnú bariéru. Vzhľadom na uvedené očakávame **mierne negatívne vplyvy**.

6. Celková významnosť vplyvov výstavby a prevádzky miestnej komunikácie na predmet ochrany dotknutých území Natura 2000

Vplyv navrhovanej činnosti nepriamo zasiahne niektoré predmety ochrany ÚEV Čertov, ÚEV Javornícky hrebeň, EVL Beskydy a PO Horní Vsacko. Činnosť nepredstavuje priamy zásah do populácií druhov alebo biotopov v územiach Natura 2000. Činnosť je navrhovaná v trase lesnej cesty a chodníka, v pásme rozpracovaných hospodárskych lesov CHKO Kysuce. Činnosť nepretína migračné koridory veľkých šeliem. Výstavba a prevádzka plánovanej komunikácie bude mať mierny nepriamy negatívny vplyv na priaznivý stav niektorých druhov a biotopov susediacich území Natura 2000 v Slovenskej republike a Českej republike.

6.1. Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany ÚEV Čertov

Kód	Slovenský názov	Významnosť vplyvov	Sumarizácia vplyvov
9130	Bukové a jedľovo-bukové	- 1	Vplyvy spôsobené tzv. okrajovým efektom

	kvetnaté lesy		mimo ÚEV.

Slovenský názov	Vedecký názov	Významnosť vplyvov	Sumarizácia vplyvov
kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV
fúzač alpský	*Rosalia alpina*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV
kováčik fialový	*Limoniscus violaceus*	0	Činnosť nezasahuje do populácie ani biotopu druhu.
rys ostrovid	*Lynx lynx*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, vyrušovanie.
uchaňa čierna	*Barbastella barbastellus*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV
netopier obyčajný	*Myotis myotis*	0	Činnosť neovplyvní populáciu, úkryty ani loviská druhu.
medveď hnedý	*Ursus arctos*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, vyrušovanie.
mlok karpatský	*Triturus montandoni*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, usmrcovanie na komunikácii
mlok hrebenatý	*Triturus cristatus*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, usmrcovanie na komunikácii

6.2. Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany ÚEV Javornícky hrebeň

Slovenský názov	Vedecký názov	Významnosť vplyvov	Sumarizácia vplyvov
medveď hnedý	*Ursus arctos*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, vyrušovanie.
vlk dravý	*Canis lupus*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, vyrušovanie.
rys ostrovid	*Lynx lynx*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo ÚEV, vyrušovanie.

6.3. Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany EVL Beskydy

Slovenský názov	Vedecký názov	Významnosť vplyvov	Sumarizácia vplyvov
medveď hnedý	*Ursus arctos*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL, vyrušovanie.
vlk dravý	*Canis lupus*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL, vyrušovanie.
rys ostrovid	*Lynx lynx*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL, vyrušovanie.
netopier obyčajný	*Myotis myotis*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL
mlok karpatský	*Triturus montandoni*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL
kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	- 1	Zásah do biotopu druhu mimo EVL

6.4. Sumarizácia vplyvov na predmet ochrany PO Horní Vsacko

Slovenský názov	Vedecký názov	Významnosť vplyvov	Sumarizácia vplyvov
bocian čierny	*Ciconia nigra*	- 1	Vyrušovanie pri preletoch za potravou.

ďateľ bielochrbtý	*Dendrocopos leucotos*	- 1	Záber vhodného biotopu druhu mimo Natura 2000
muchárik červenohrdlý	*Ficedula parva*	- 1	Záber biotopu druhu mimo Natura 2000
strakoš červenochrbtý	*Lanius collurio*	0	Druh sa vyskytuje mimo dotknutého územia
jariabok hôrny	*Bonasa bonasia*	- 1	Záber biotopu druhu mimo Natura 2000
chriašteľ poľný	*Crex crex*	- 1	Vyrušovanie ojedinelých jedincov.
ďubník trojprstý	*Picoides tridactylus*	- 1	Záber biotopu druhu mimo Natura 2000

Vysvetlenie významnosti vplyvov: -1 = mierne negatívny vplyv, 0 = nulový vplyv

7. Hodnotenie vplyvov na koherenciu a integritu dotknutých území sústavy Natura 2000

Koherencia (súvislosť, spojitosť) je ekologická prepojenosť území umožňujúca zachovanie typov prirodzených biotopov, druhov a biotopov druhov. Ide o zachovanie krajinných štruktúr umožňujúcich migráciu živočíchov a šírenie rastlín a biotopov medzi územiami Natura 2000. Hodnotia sa prvky, ktoré sú charakterom svojej lineárnej a súvislej štruktúry (napr. ÚSES) alebo svojou funkciou tzv. „stepping stones" dôležité pre migráciu, rozptýlenie a genetickú výmenu voľne žijúcich druhov.

Integrita územia je súdržnosť ekologickej štruktúry a funkcií územia v rámci celej jeho plochy alebo celých biotopov, komplexov biotopov a / alebo populácií, pre ktoré bolo územie klasifikované. O území možno povedať, že má vysoký stupeň integrity, pokiaľ je realizovaný v ňom obsiahnutý potenciál pre naplnenie cieľov ochrany, pokiaľ sa udržiava schopnosť pre samovoľné zotavenie a samovoľnú obnovu za dynamických podmienok a pokiaľ si vyžaduje minimum vonkajšej podpory vo forme manažmentu[1].

Vo vzťahu k navrhovanej miestnej obslužnej komunikácii v k.ú. Horná Maríková a Lazy pod Makytou bola hodnotená tak koherencia celkovej sústavy Natura 2000 ako aj integrita dotknutých území sústavy Natura 2000.

7.1. Hodnotenie vplyvov na koherenciu sústavy Natura 2000

Spojitosť sústavy Natura 2000 s ohľadom na možnosť druhov sa prirodzene rozširovať, migrovať, pohybovať a vzájomne komunikovať bez výrazných obmedzení alebo bariér je kľúčovou požiadavkou, ktorá bola čiastočne hodnotená už v kapitolách 5.1. až 5.4., t.j. pri hodnotení vplyvov podľa jednotlivých predmetov ochrany dotknutých území Natura 2000. V prípade biotopov a rastlín ide o možnosť prirodzeného rozširovania sa bez hrozby genetických izolácií alebo deformácií. Toto hodnotenie rešpektuje skutočnosť, že zamedzenie alebo významné ovplyvnenie migračnej priepustnosti alebo možnosti rozširovania pre ktorýkoľvek druh/biotop území Natura 2000 je neprípustné. Na základe vzácnosti, ohrozenosti, denzity, priestorovým a celkovým ekologickým nárokom hodnotených druhov a biotopov potreba dobrej koherencie sústavy Natura 2000 je najviac dôležitá pri veľkých šelmách. Medveď, vlk a rys sú vzhľadom na vzácnosť v tomto priestore, nízku početnosť, plachosť a vysoké priestorové nároky, najviac citlivé na zásahy do ich biotopov, ktoré môžu obmedziť ich prirodzený rozptyl alebo migráciu. EVL Beskydy sú jedinou oblasťou v Českej

[1] Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality Natura 2000 – metodická príručka k ustanoveniam článku 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín

republike, kde sa prirodzene vyskytujú všetky 3 druhy veľkých šeliem najmä kvôli svojej priamej nadväznosti na početné populácie v karpatskej oblasti. Prepojenosť českých populácií veľkých šeliem na slovenskú a poľskú populáciu je preto pre zachovanie resp. zlepšovanie ich stavu v ČR kľúčové.

Dopravné komunikácie môžu predstavovať významnú prekážku pre prirodzený pohyb (rozptyl) a migráciu voľne žijúcich živočíchov. Aj keď najzávažnejšie následky majú diaľnice a rýchlostné cesty, významný vplyv na populácie živočíchov však môžu mať tiež komunikácie o nižších intenzitách, a to najmä u druhov prirodzene sa vyskytujúcich v relatívne nízkych populačných hustotách a obývajúcich rozľahlé územia, medzi ktoré patria aj veľké šelmy. Úhyn už len jedného jedinca, spôsobený kolíziou s motorovým vozidlom, môže tak pre malú populáciu znamenať citeľnú stratu (Váňa et al. 2012). Pri vyhodnotení vplyvov boli brané do úvahy aj tieto skutočnosti, t.j. hodnotenie sa zaoberá migračnou priepustnosťou komunikácie s ohľadom na jestvujúce migračné koridory a frekvenciu výskytu druhov v dotknutom území.

Hustota pobytových znakov je v dotknutom území nízka, väčšina údajov o výskyte veľkých šeliem je staršieho dáta. Výskyt medveďa a vlka je veľmi vzácny až výnimočný, výskyt rysa ostrovida je častejšia, ale ojedinelý. Veľké šelmy sa prirodzene vyhýbajú prostrediu antropogénne ovplyvnenému s prítomnosťou človeka (chata Portáš, stredisko Kohútka). Aj preto uvedený priestor nie je migračným koridorom veľkých cicavcov. Plánovaná komunikácia sa nachádza v priestore hospodársky využívaných lesov. V súčasnosti sú niektoré porasty rozpracované obnovou, t.j. nejde tu o súvislé lesné komplexy. 0bnova porastov spôsobuje ich dočasné rozčlenenie až fragmentáciu. Veľké šelmy využívajú pre migráciu najmä súvislé lesné komplexy, otvorenej krajine sa skôr vyhýbajú. Toto je ďalší dôvod prečo dotknuté územie nie je jadrom výskytu veľkých šeliem, alebo ich diaľkovým migračným koridorom. Plánovaná komunikácia je trasovaná v mieste súčasnej lesnej cesty a chodníka. Fragmentácia lesných porastov bude teda minimálna, nepôjde o úplne nový jav. K narušeniu celistvosti lesných porastov teda nedôjde.

Trasa miestnej komunikácie neprechádza jedným ani viacerými územiami Natura 2000, t.j. komunikácia priamo nerozdeľuje (ani čiastočne) územia sústavy Natura 2000. Plánovaná miestna komunikácia sa nachádza v priestore ojedinelého výskytu veľkých šeliem, ale nezasahuje do ich hlavných migračných koridorov.

Priepustnosť miestnej obslužnej komunikácie pre veľké šelmy.

Keďže zámer sa plánuje v oblasti, ktorá je v súčasnosti antropogénne využívaná, veľké šelmy túto oblasť pre migráciu nepreferujú. Zrážky s dopravnými prostriedkami na Slovensku i v ČR poukazujú, že je veľmi nepravdepodobné, aby tento typ miestnej obslužnej komunikácie s projektovanou rýchlosťou 30 km/hod., šírkou 4m, obmedzeným vstupom a VI. triedou (najnižšou) dopravného zaťaženia (< 15 nákladných vozidiel/24 hod.) spôsobil usmrtenie veľkých šeliem. K zrážkam dochádzalo najmä na cestách I. triedy alebo diaľniciach.

Najzávažnejšie následky pre populácie živočíchov tak majú diaľnice a rýchlostné cesty, ktoré kvôli veľmi vysokým intenzitám dopravy tvoria často neprekonateľnú bariéru (Anděl, Gorčicová, 2008).

Váňa a kol. sledovali priepustnosť cestných komunikácií I. a II. triedy na významných migračných koridoroch v oblasti CHKO Beskydy. Išlo samozrejme o oveľa viac frekventované komunikácie ako je hodnotená komunikácia, ale výsledky je možné porovnávať. Z 11 hodnotených úsekov bolo 8 na cestách I. triedy a 3 na cestách II. triedy. Jeden úsek I. triedy (Jablunkovský priesmyk) bol

vyhodnotený ako ťažko priepustný a 7 úsekov I. triedy ako priepustných. Všetky úseky na cestách II. triedy boli vyhodnotené ako dobre priepustné[2] (Váňa a kol., 2012). Podotýkame však, že v prípade ciest II. triedy išlo o priemernú celodennú intenzitu dopravy 747 až 1780 áut, čo je vysoko nad očakávanú intenzitu dopravy na plánovanej komunikácii (20 áut/24 hod. = 40 prejazdov v obidvoch smeroch). Okrem toho v prípade ciest II. triedy išlo o trojnásobne vyššiu rýchlosť áut, ako je uvažovaná v posudzovanom zámere. Predpokladané priemerné časové medzery medzi autami na plánovanej komunikácii sú 36 minút, čo pri nízkej projektovanej rýchlosti nemôže spôsobiť problémy pri migrácii veľkých cicavcov. Komunikácia bude využívaná najmä počas dňa. Nočná doprava, ktorá vo všeobecnosti viac ohrozuje migráciu zveri, tu bude sporadická. Druh preferujú nočnú migráciu, čo dokumentujú aj súčasné kolízie s dopravou. Nočný prejazd automobilov (medzi 21:00 až 05:00) očakávame len ojedinele (priemerne 1 auto/3hod.). V zimnom období (pri snehovej pokrývke) bude doprava úplne vylúčená.

Plánovaná miestna komunikácia nebude vzhľadom na jej kategóriu, nízku dopravnú zaťaženosť, obmedzenie vjazdu a šírku nepredstavuje migračnú bariéru pre spojitosť populácií obojživelníkov. V miestach najväčšej pravdepodobnosti a hustoty výskytu obojživelníkov, t.j. zamorených lokalitách, budú postavené priepusty popod cestu, ktoré umožnia prechod obojživelníkov. Hromadný jarný ťah obojživelníkov tu neprebieha, keďže väčšie vodné plochy vhodné pre ich rozmnožovanie sa tu nenachádzajú. V prípade väčšej jarnej migrácie obojživelníkov (viac ako 50 zabitých jedincov ktoréhokoľvek druhu za 1 týždeň) budú v spolupráci so Správou CHKO Kysuce inštalované dočasné navádzacie zábrany eliminujúce ich priamy prechod cez komunikáciu. Nízka frekvencia dopravy však nebude znamenať hromadné usmrcovanie obojživelníkov, k usmrteniu dôjde skôr výnimočne.

Ďalšie druhy, ktoré sú predmetmi ochrany území Natura 2000 (netopiere, chrobáky a vtáky) nebudú výstavbou a prevádzkou komunikácie izolované, alebo inak významne migračne obmedzované. Komunikácia nespôsobí významnú migračnú bariéru medzi ich populáciami, keďže ich mobilita nieje viazaná na zemský povrch. Druhy uvedených skupín sú schopné preletu na stovky metrov až niekoľko kilometrov, preto ich komunikácia nemôže izolovať.

S ohľadom na ekologické nároky, akčný rádius, teritóriá a migračnú schopnosť jednotlivých predmetov ochrany území Natura 2000, môžeme konštatovať že výstavba a prevádzka miestnej obslužnej komunikácie zachová priestorové prepojenia sústavy Natura 2000 a bude mať **mierne negatívne** vplyvy na koherenciu území Natura 2000.

7.2. Hodnotenie vplyvov na integritu území Natura 2000

Navrhovaná činnosť je plánovaná v trase existujúcej lesnej cesty a chodníka, mimo území Natura 2000. V úseku asi 90 m sa komunikácia dotýka hranice EVL Beskydy. V tomto úseku však existuje spevnená komunikácia prechádzajúca štátnou hranicou, ktorá bude len rekonštruovaná. V priestore dotyku činnosti s EVL Beskydy teda nedôjde k záberu biotopov ani novým vplyvom. Druhým veľmi krátkym úsekom (asi 5 m) dotyku činnosti s hranicou územia Natura 2000 je najsevernejší cíp ÚEV Čertov. V tomto priestore pôjde o rozšírenie chodníka o 2 metre v úseku asi

[2] Pre vyhodnocovanie nameraných medzier boli navrhnuté 4 dĺžkové triedy (resp. triedy priepustnosti) s nasledujúcim ohodnotením priepustnosti: < 15 s – nepriepustná, 15 s až 1 min. – obtiažne priepustná, 1 min. až 5min. – priepustná, > 5 min – dobre priepustná.

235 m, čiže tu pôjde o rozšírenie existujúceho prieseku v lesnom prostredí. Väčšia fragmentácia lokalizovaná mimo ÚEV prináša riziko ruderalizácie alebo zavlečenia inváznych druhov rastlín. Vzhľadom na to, že projekt výstavby miestnej komunikácie eviduje použitie miestnych materiálov (zemín) na prípadné násypy, zavlečenie nepôvodných rastlín nepredpokladáme. Ruderálne druhy vegetácie hlbšie do porastov nepreniknú vzhľadom dobrú zapojenosť okolitých porastov a ich vysoké zakmenenie. Po ukončení výstavby budú ruderálne druhy z nových násypov postupne ustupovať a sukcesne sa vyvíjať. Tieto vplyvy môžu zasiahnuť do ÚEV Čertov na ploche maximálne 1000 m^2, čo tvorí 0,0002% z výmery ÚEV. Vplyv však nebude pre biotopy likvidačný, dočasne len zhorší ich stav. Celistvosť ÚEV a jej ekologické funkcie budú teda zachované. Nedôjde k redukcii diverizity územia, alebo jeho fragmentácii. Ciele ochrany všetkých území Natura 2000 zostanú zachované, keďže žiadny ich predmet ochrany nebude významne negatívne ovplyvnený.

Rovnako ako činnosť neovplyvní migráciu druhov medzi územiami európskeho významu alebo chránenými vtáčími územiami, neovplyvní ani pohyb, rozptyl alebo akékoľvek presuny druhov v ich vnútri. Udržanie kvality ekologických funkcií a prebiehajúcich ekologických procesov v dotknutých územiach sústavy NATURA 2000 je v podmienkach realizácie zámeru plnohodnotne možné.

Vzhľadom na uvedené, ale najmä kvôli skutočnosti, že k rozčleneniu (fragmentácii) území Natura 2000 nedôjde **nebude narušená ich integrita.**

8. Hodnotenie kumulatívnych vplyvov

Vzhľadom na veľký rozsah EVL Beskydy a PO Horní Vsacko a vzdialenosť ÚEV Javornícky hrebeň pre vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov boli brané do úvahy činnosti realizované v katastrálnom území Horná Maríková, Lazy pod Makytou a na českej strane k.ú. Nový Hrozenkov.

Podľa informačného portálu CENIA a informácií zadávateľa boli na českej strane identifikované nasledovné činnosti:

Činnosť	Príslušný úrad	Stav	Rok
Revitalizácia trati Vsetín - Velké Karlovice	Krajský úřad Zlínského krajeácia	Nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu	2010
Modernizácia športovo-rekreačného areálu prírodného kúpaliska Nový Hrozenkov	MŽP OVSS VIII	Nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu	2008
Rekreačné využitie areálu vodnej plochy Na stanoch	MŽP OVSS VIII	Závery zisťovacieho konania	2007
Prestavba lyžiarskeho vleku v areáli Nový Hrozenkov - Vranča	Krajský úřad Zlínského kraje	Nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu	2005
Modernizácia lyžiarskeho strediska Kohútka - Javorníky	Krajský úřad Zlínského kraje	Nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu	2005

Všetky uvedené činnosti nepodliehali povinnému hodnoteniu, alebo hodnoteniu vplyvov na územia Natura 2000.

Revitalizácia trati Vsetín - Velké Karlovice

K zisťovaciemu konaniu sa orgány, ani organizácia ochrany prírody nevyjadrili. Nejde o vplyvy na prírodné prostredie, alebo chránené územia.

Modernizácia športovo-rekreačného areálu prírodného kúpaliska Nový Hrozenkov

Rekonštrukcia a výstavba objektov centrálneho sociálneho zariadenia, parkoviska, prezliekárne, WC, ihrísk, atď.
MŽP ČR, odbor zvláště chráněných částí přírody – bez pripomienok.

Rekreačné využitie areálu vodnej plochy Na stanoch

Účelom stavby bola celková regenerácia existujúceho rekreačného areálu vodnej plochy „Na Stanoch" lokalizovaného v obci Nový Hrozenkov. Riešená bola rekonštrukcia aleálu na ploche 1,9 ha s celkovou kapacitou 500 návštevníkov. Kapacita ubytovania v areáli je 16 lôžok v 4 chatkách, 16 osôb na miestach pre karavany a 30 lôžok v ubytovni reštaurácie. Celková kapacita areálu je 62 osôb.
Správa CHKO Beskydy požadovala posudzovanie- správu o hodnotení, kvôli možným vplyvom na ÚSES (regionálny biokoridor rieky Vsetínska Bečva), doplniť biologický prieskum živočíchov vodnej plochy a vyhodnotiť vplyv na zistené chránené druhy.
MŽP ČR, odbor zvláště chráněných částí přírody, bez pripomienok, posudzovanie zámeru podľa zákona nepožadovalo.

Modernizácia lyžiarskeho strediska Kohútka - Javorníky

Modernizácia existujúceho strediska v 2. zóne CHKO Beskydy. V rámci modernizácie bola vymenená stará rolba za novú, prevádzkovaný autobus pre kyvadlovú dopravu (obmedzenie pohybu osobných áut po novej komunikácii).
Lyžiarske vleky A, B a H boli zrušené a nahradené sedačkovou lanovkou TSF 4 UNIFIX.
Vlek G bol nahradený novým, s kapacitou 500 osob/hod.
Pre potreby zasnežovania vybudované 2 akumulačné nádrže:
1. objem cca 12 600 m3, plnená vodou z obvodových priekop okolo cesty,
2. objem cca 6 500 m3, plnená vodou z vlastnej vŕtanej studne.
Správa CHKO Beskydy požadoval len doplniť a opraviť niektoré údaje.
Projekt modernizácie lyžiarskeho strediska bol ocenený cenou „Stavba roka 2009 Zlínskeho kraja" okrem iného za pozitívny prístup k ochrane prírody a krajiny.

Prestavba lyžiarskeho vleku v areáli Nový Hrozenkov - Vranča

Lyžiarský vlek TLV 12 s kapacitou 780 os/hod., ktorý nahradil nevyhovujúci vlek EPV 300 s kapacitou cca 400 os/hod. Dĺžka- 545 m, výškový rozdiel medzi stanicami-126 m.
Podľa stanoviska Správy CHKO Beskydy zámer nemohol mať významný vplyv na EVL a PO vyhlásené v CHKO Beskydy.

Podľa informačného portálu SAŽP- Enviroportál boli na slovenskej strane identifikované nasledovné činnosti:

Činnosť	Príslušný úrad	Stav	Rok
Parkovací dom Portáš- Sedlo	Ministerstvo životného prostredia SR	Podlieha správe o hodnotení	2011
Doplnok č .1 ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE Lazy pod Makytou	OÚ ŽP Považská Bystrica	Nepodlieha ďalšiemu posudzovaniu	2012
Agroturistické zariadenie Kohútka, Lazy pod Makytou	KÚ ŽP Trenčín	Upustenie od vypracovania správy o hodnotení	2009

Parkovací dom Portáš- Sedlo

Cieľ: Riešenie neorganizovaného environmentálne nezabezpečeného parkovania popri cestách a na voľných priestranstvách s poškodzovaním prírodného prostredia.
Vplyvy: vyrušovanie počas zemných prác a výstavby, zmenšenie potenciálneho biotopu vtákov, obojživelníkov, cicavcov, plazov, synatropizácia prostredia.
Zábery:
Výmera zámeru je 2073 m2 = 0,2 ha na hranici území Natura 2000 (EVL Beskydy a PO Horní Vsacko), 360 parkovacích miest (variant A), resp. 294 park. miest (variant B)
Rozsah hodnotenia MŽP SR (rešerš):

- Zhodnotiť ekologickú únosnosť územia dotknutého navrhovanou činnosťou, ktorá by určila maximálnu mieru zaťaženia hrebeňovej časti Javorníkov, ktorý má II. stupeň územnej ochrany (CHKO Kysuce) a je súčasťou Nadregionálneho biokoridoru Biele Karpaty - Javorníky a v širšej nadväznosti k miestu výstavby sa nachádza Prírodná rezervácia Čertov so IV. stupňom územnej ochrany a SKUEV0102 Čertov;
- Podrobne zhodnotiť predpokladaný cezhraničný vplyv na české lokality sústavy NATURA 2000 - „Evropsky významná lokalita Beskydy“ a „Ptačí oblast Horní Vsacko“ a na biotopy európskeho významu nachádzajúce sa na českej strane v bezprostrednej blízkosti výstavbou dotknutého územia;
- Vyhodnotiť zámer navrhovanej činnosti vo vzťahu k legislatívnej ochrane prírody v Českej republike, okrem zvlášť chránených druhov rastlín a živočíchov tiež vo vzťahu k existencii 1. a 2. zóny ochrany CHKO Beskydy a samotnou CHKO Beskydy;
- Vyhodnotiť zámer navrhovanej činnosti vo vzťahu k sústave NATURA 2000 implementovanej do legislatívy Českej republiky. Štátna hranica je súčasne hranicou Evropsky významné lokality Beskydy“ a „Ptačí oblasti Horní Vsacko“;
- Vyhodnotiť zámer navrhovanej činnosti vo vzťahu k cieľom a potrebám ochrany prírody v danom území na oboch stranách hranice (viď. napr. „Plán péče o CHKO Beskydy na období 2009-2018“);

Vyhodnotiť kumulatívne vplyvy v súvislosti s nárastom pohybu automobilov na hrebeň dopravených rekreantov, a to najmä vo vzťahu k existencii zvlášť chránených druhov rastlín, živočíchov a ich biotopov - ich priame i nepriame ovplyvnenie (rušenie vo vývoji, poškodzovanie, ničenie, ...);

Správa o hodnotení doposiaľ nebola sprístupnená verejnosti.

Doplnok č .1 Územného plánu obce Lazy pod Makytou

Citácia z textu rozhodnutia zo zisťovacieho konania OÚ ŽP Považská Bystrica:

Cieľom dokumentu Doplnok č. 1 ÚPN-O Lazy pod Makytou je podporiť možnosti pre cezhraničnú spoluprácu na Slovensko - Českom pohraničí formou rozvoja turistického ruchu, lesohospodárskych a záchranárskych činností. Navrhovanú zmenu usporiadania a funkčného využitia územia - vybudovanie spevnenej miestnej komunikácie v trase jestvujúcej lesnej cesty v dĺžke cca 200 m je potrebné premietnuť do záväznej časti schváleného územného plánu obce. Uvedená trasa na Slovenskej strane nadväzuje na miestnu komunikáciu v trase jestvujúcej lesnej cesty v dĺžke 1700 m v katastri obce Horná Marikova a na Českej strane na miestnu komunikáciu v katastri Obce Nový Hrozenkov. Navrhovaná komunikácia dopĺňa prístupové a turistické možnosti lokality a rozvíja Považsko - Valašské pohraničie. Záväzným podkladom pre posudzovaný dokument je ÚPN-O Lazy pod Makytou a ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, z ktorého vychádza návrh riešenia, ktorý je spracovaný jednovariantne a bude posudzovaný podľa stavebného zákona. Navrhované lokality sa nachádzajú na území CHKO Kysuce, kde platí II. stupeň ochrany a sú v blízkosti siete NATURA 2000 - SKUEV0102 Čertov a SKUEV0642 Javornícky hrebeň.

Spracovateľ Doplnku č. 1 ÚPN Lazy pod Makytou, SAŽP Žilina poskytol k materiálu ekologický posudok pre susednú lokalitu vypracovaný firmou EKOSPOL a.s., Žilina, v ktorom sa o.i úvádza- navrhovaná miestna obslužná komunikácia sa nachádza mimo maloplošné chránené územia a vzhľadom na charakter činnosti sa nepredpokladá významný vplyv na biotu územia. Počas trojročného monitorovania záujmového územia správami CHKO Kysuce a CHKO Beskydy nedošlo k poškodeniu biotopov ani k zníženiu populácie jasoňa chochlačkového. V súčasnosti je lesná nespevnená cesta náchylná na eróziu a rozširovanie, spevneným povrchu sa trasa cesty stabilizuje a dôjde k zlepšeniu súčasného stavu.

Stanoviská orgánov ochrany prírody (rešerše):

Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne - vydá vyjadrenie na základe výsledkov hodnotenia EIA

Krajský stavebný úrad v Trenčíne - doporučuje posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici - požaduje: vyriešiť spôsob odvedenia dažďových vôd z navrhovanej komunikácie .

Agroturistické zariadenie Kohútka, Lazy pod Makytou

Činnosť je situovaná v priamom susedstve rekreačného strediska Kohútka v blízkosti štátnej hranice s ČR. Spolu 7 objektov agroturistických zariadení sú umiestnené na pozemkoch, ktoré sú od seba vzdialené cca 500 m rovnobežne s hranicou medzi SR a ČR.

Vplyvy: vyrušovanie počas zemných prác a výstavby, výrub stromov a krov na ploche cca 0,3 ha, prašnosť, zmenšenie potenciálneho biotopu vtákov, obojživelníkov, cicavcov, plazov, synatropizácia prostredia.

Stanoviská orgánov ochrany prírody (rešerše):

Obvodný úrad životného prostredia v Považskej Bystrici , vyjadrenie štátnej správy ochrany prírody a krajiny:

- požadoval dopracovanie optimálneho počtu a rozmiestnenia agroturistických objektov spracovaného na základe zhodnotenia ekologickej únosnosti územia v etape urbanistickej štúdie,
- dopracovať podrobný botanický a zoologický prieskum územia, ktoré bude výstavbou priamo dotknuté s vyčíslením spoločenskej hodnoty chránených rastlinných a živočíšnych druhov
- súhlas na zásah do biotopov európskeho alebo národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť, alebo zničiť vydá na požiadanie vecne príslušný orgán ochrany prírody v súlade s § 6

ods. 1 zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, v ktorom budú riešené aj revitalizačné opatrenia

Krajský úrad životného prostredia v Trenčíne, Odbor ochrany prírody a krajiny:

- nepredpokladá stret záujmov ochrany prírody s rozvojovými činnosťami v katastri obce Lazy pod Makytou.

Všetky uvedené činnosti s výnimkou činnosti „Parkovací dom Portáš- Sedlo“ nepodliehali posúdeniu vplyvov na životné prostredie, t.j. ich vplyvy boli posúdené za tak minoritné, že posúdenie nebolo potrebné vykonať. Z tohto dôvodu nebolo nutné vykonávať ani výrazné revitalizačné opatrenia eliminujúce ich vplyvy. Pre činnosť „Parkovací dom Portáš- Sedlo“ nemáme poznatky o spracovaní požadovanej správy o hodnotení a jej výsledkoch.

V blízkom okolí navrhovanej činnosti sa neuplatňujú, resp. nie sú známe žiadne iné nové vplyvy, ktoré by boli v kumulácii s navrhovanou činnosťou. Za účelom vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov boli zisťované informácie o záberoch území sústavy NATURA 2000 a to od roku 2004 až do súčasnosti.

Dôležitým faktorom pri hodnotení kumulatívneho vplyvu je okrem intenzity a rozsahu vplyvov zistených aktivít aj výmera (rozsah) území Natura 2000 a vhodných biotopov druhov. Môžeme konštatovať, že vplyvy identifikovaných aktivít (činností) nie sú významne negatívne na predmet ochrany dotknutých území Natura 2000. Uvedené činnosti nezasahujú do dotknutých území Natura 2000 tak zásadne, aby spôsobili významné narušenie ich štruktúr, znehodnotenie predmetov ochrany alebo výrazný pokles v ich populáciách alebo biotopoch. Napriek niektorým záberom biotopov (napr. Agroturistické zariadenie Kohútka) priamo v chránených územiach ich rozsah nízky a populácie druhov môžu využívať iné vhodné biotopy (potravné lokality).
Vzhľadom na lokalizáciu činnosti za hranicami území Natura 2000 resp. na ich hranici, nie je predpoklad výrazného zvýšenia kumulatívneho vplyvu na tieto územia. Z uvedených zistení vyplýva, že na dotknutý predmet ochrany a celistvosť území sústavy NATURA 2000, budú pôsobiť len mierne kumulatívne vplyvy.

Ďalšie plány a projekty, ktoré by boli situované priamo do dotknutých území v blízkosti činnosti, nie sú spracovateľom k dátumu spracovania tohto hodnotenia známe.

9. Záver

Výsledky vyhodnotenia významnosti vplyvov sú v tabuľkovej forme zosumarizované v kapitole „6. Celková významnosť vplyvov výstavby a prevádzky miestnej komunikácie na predmet ochrany dotknutých území Natura 2000“. Samotné hodnotenie vplyvov na dotknuté územia Natura 2000 sa nachádza v kapitole 5.

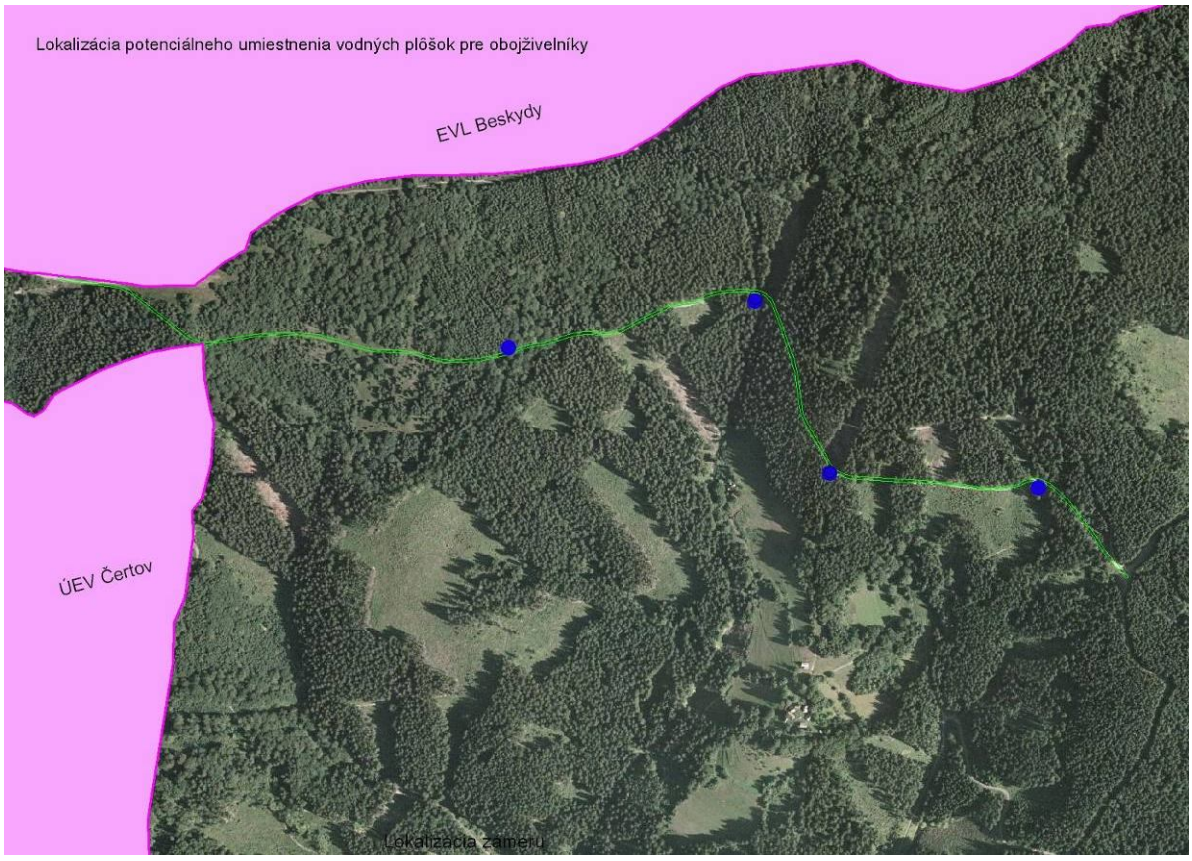
Navrhovaná činnosť „Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- Valašského regiónu- objekt SO 03 – novo navrhovaná komunikácia k štátnej hranici s ČR“ **nemá významný negatívny vplyv na integritu a predmety ochrany žiadneho územia Natura 2000.**

10. Zmierňujúce opatrenia

- v prvých 3 rokoch prevádzky komunikácie realizovať spočítavanie obojživelníkov zrazených na ceste v období 15. marec- 15.apríl. Výsledky sčítavania realizovať v uvedenom období každý deň. Do konca apríla následne zaslať evidenciu na Správu CHKO Kysuce v tejto štruktúre: dátum, druh, počet jedincov, km úseku, smer migrácie.

- v prípade evidencie viac ako 50 zabitých jedincov (sumárne pre všetky druhy) za celé obdobie jarnej migrácie podľa pokynov Správy CHKO Kysuce realizovať v kritických úsekoch inštaláciu mobilných alebo trvalých) navádzacích zábran každoročne pred jarným ťahom obojživelníkov.

- realizovať vybudovanie min. 2 trvalých vodných plôšok pre rozmnožovanie a zimovanie obojživelníkov po stranách plánovanej komunikácie, čím sa dosiahne zlepšenie podmienok pre rozmnožovanie a zimovanie kunky žltobruchej oproti súčasnému stavu.



- v porastoch (dielce č. 330A, 331, 328A, 328B), ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v obnove, ponechať pre dutinové hniezdiče a bezstavovce viazané na mŕtve drevo spolu min. 25 stojacích alebo ležiacich stromov. Stromy budú mať priemer väčší ako 40 cm, pričom ideálne sú suché stojace alebo čerstvo padnuté stromy.
- v dotknutom území realizovať inštaláciu min. 10 vtáčích búdok pre vybrané druhy, ktoré sú predmetom ochrany PO Horní Vsacko.

Použitá literatúra

- Anděl, P., Minariká, T., Andreas, M. [eds.] 2010: Ochrana průchodnosti krajiny pro velké savce. – Evernia, Liberec, 137 s.
- Anděl, P. a Hlaváč, V., 2008: Vliv automobilové dopravy na mortalitu obratlovců. Ochrana přírody 5: 19-21
- Anděl, P., Gorčicová I. a Petržílka L., 2008: Atlas vlivu silniční dopravy na biodiverzitu. Evernia, Liberec
- Anděl, P., Gorčicová I., 2008: Snižovaní vplyvu dopravy na zvěř, Mylsivost 2/2008, s.28.
- Anděl, P., a kol., KONCEPCE OCHRANY MIGRAČNÍCH KORIDORŮ VELKÝCH SAVCŮ A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY
- Anděra M., Červený J., Bufka L., Bartošová D. & Koubek P., 2004: Současné rozšíření vlka obecného (Canis lupus) v České republice. . Lynx 35: 5–12.
- Anděra M., Gaisler J. (2012): Savci České republiky – popis, rozšíření, ekologie, ochrana. Academia, Praha
- AOPK ČR, Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Beskydy na období 2009-2018, Správa CHKO Beskydy
- Bartošová D., 1998: Osud vlků v Beskydech je nejistý. Veronica 11 (1): 1–7.
- Bartošová, D., 2004: Medvěd hnědý v CHKO Beskydy. Svět myslivosti 5 (2): 16-20.
- Bartošová, D., 2005: Jak se daří šelmám v CHKO Beskydy. Veronica 19 (2): 5-10.
- Bartošová D., 2003: Nález uhynulého rysa ostrovida v CHKO Beskydy. Ochrana přírody 58 (3): 91 – 92. 58 (3): 91-92.
- Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š., Procházka, F., 1999: Červená kniha ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR, Vol. 5. Vyššie rastliny. Bratislava: Príroda, 456 s.
- Danko Š., Darolová A. & Krištín A. (eds.), 2002: Rozšírenie vtákov na Slovensku. Bratislava: SAV VEDA, 688 s.
- Křenek, D., 2006: Ptačí oblast Horní Vsacko, Plán monitoringu, Metodika monitoringu ptačích oblastí.
- Ferianc O., 1977: Vtáky Slovenska 1. Bratislava: SAV VEDA.
- Hagemeijer W. J. M., Blair M. J. (editors), 1997: The EBCC atlas of european breeding birds – their distribution and abundance. London: T and AD Poyser.
- Hell P., Slamečka J., 1999: Medveď v slovenských Karpatoch a vo svete. PaRPRESS, Bratislava, 148 s.
- Hell P., Slamečka J., Gašpárik J., 2001: Vlk v slovenských Karpatoch a vo svete. PaRPRESS, Bratislava, 183 s.
- Hudec K., Černý W. (eds.), 1977: Fauna ČSSR- Ptáci 2. Praha: Academia.
- Klescht, V., Valachovič, D., 2002: Ochrana živočíchov na pozemných komunikáciách. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica.
- Kalaš, M.., 2011a: Dopravná mortalita medveďa hnedého v širšej oblasti NP Malá Fatra, Vlastivedný zborník Považia 25, str. 206-2013
- Kalaš, M., 2012: Príspevok ku kolíziám rysa ostrovida (*Lynx lynx*) a automobilovou dopravou in Kutal, M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra –

Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc a Fatranský spolok, str. 11

- Kalaš, M., 2012: Vplyv dopravy na populáciu medveď hnedého (*Ursus arctos*) v Malej Fatre in Kutal, M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc a Fatranský spolok, str. 8
- Krištofík, J., Danko, Š. (2012): Cicavce Slovenska, VEDA, Bratislava, 712 pp.
- Kvaššay, Sandanus, 2011: Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- valašského regiónu (Trenčiansky samosprávny kraj a Zlínsky kraj), Technická správa, Objekt SO- 03- Novo navrhovaná miestna komunikácia k štátnej hranici ČR
- Kutal M., 2011: Potravní chování rysa ostrovida v CHKO Beskydy. Myslivost 59 (6): 30-31.
- Kutal M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc
- Kutal, M., Bojda, M., 2012: Výskyt a početnos rysa ostrovida v CHKO Beskydy a CHKO kysuce zjištená pomocí fotopastí in Kutal, M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc, str. 4
- Kutal, M., Bojda, M., Váňa, M., 2010: Monitoring velkých šelem v Beskydech 2003-2010. Hnutí DUHA Olomouc, 13 pp.
- Mebs T., 2004: Dravci Evropy. Český Těšín: Víkend, 245 s.
- Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6 (3) a 6 (4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, MŽP SR, 2002
- Obvodný lesný úrad v Považskej Bystrici, Rozhodnutie č. 2012/00208 o dočasnom vyňatí z plnenia funkcií lesov
- Obec Horná Mariková, Rozhodnutie č. 2011/306-TA5/A-10 o umiestnení líniovej stavby „Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- valašského regiónu (Trenčiansky samosprávny kraj a Zlínsky kraj), Technická správa, Objekt SO- 03- Novo navrhovaná miestna komunikácia k štátnej hranici ČR“
- ROMPORTL, D., ANDĚL, P., ANDREAS, M., GORČICOVÁ, I., HLAVÍČ, V., MINÁRIKOVÁ, T., STRNAD, M., ET ZIEGLEROVÁ, A. (2009): Metodika mapování koridorů pro velké savce
- ANDĚL, P., GORČICOVÁ, I., HLAVÁČ, V., MIKO, L. ET ANDĚLOVÁ, H. (2005): Hodnocení fragmentace krajiny dopravou. Metodická příručka. – AOPK ČR, Praha
- Stanová, V., Valachovič, M., (eds.), 2002: Katalóg biotopov Slovenska. DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 p.
- Škapec, L. a kol., 1992: Červená kniha ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov ČSFR 3. Bezstavovce. Príroda, Bratislava, 152 pp.
- Šťastný, K., Bejček, V.,: 1993: Početnost hnízdnich populací ptáku v České republice, Sylvia 29, str. 72-81.
- Váňa, M., Stýskala, M., Bojda, M., Kutal, M., 2012: Propustnost silničních komunikací na významných migračních koridorech v oblasti CHKO Beskydy in Kutal, M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc a Fatranský spolok, str. 17.

- Viceníková, A., Polák P. (eds.) 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku. Štátna ochrana prírody SR v spolupráci s DAPHNE – Inštitút aplikovanej ekológie, 151 p.
- MŽP ČR, 2007: Věstník MŽP ČR, ročník XVII, čiastka 11/2007: Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- MŽP ČR, 2006: Metodický pokyn MŽP ČR uveřejněný ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí č. 2/2006, kterým se upravuje postup posouzení prováděného podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v rámci procesů EIA a SEA.
- MŽP ČR, 2011: Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Metodický materiál pro vypracování "naturového" hodnocení, OZ Ametyst, červenec 2011
- Vyhláška č. 24/2003 Z .z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Internetové, databázové, publikované a iné zdroje údajov:

- AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody (NDOP) (rastliny, živočíchy) a vrstva mapovaní biotopu (VMB) poskytnuté na základe licenčnej zmluvy č. 14377/SOPK/13 - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Oddělení sledování stavu biotopů a druhů rostlin, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov,
- AOPK ČR. Nálezová databáze ochrany přírody / Species occurrence database [online; portal.nature.cz]. 2013-03-31; [cit. 2013-08-01].
- AOPK ČR (2013). Vrstva mapování biotopů. [elektronická georeferencovaná databáze]. Verze 2012. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. [citováno 2013-6-14]. Rozšíření přírodních a přírodě blízkých stanovišť na území ČR.
- AOPK ČR, Souhrn doporučených opatření CHKO Beskydy
- AOPK ČR, Souhrn doporučených opatření pro Ptačí oblast Horní Vsacko
- AOPK ČR, Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Beskydy na období 2009-2018, Správa CHKO Beskydy
- AOPK ČR, Rozbory CHKO Beskydy k 31.12.2017
- Kutal M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc
- Kutal, M., Bojda, M., 2012: Výskyt a početnost rysa ostrovida v CHKO Beskydy a CHKO kysuce zjištená pomocí fotopastí in Kutal, M., a kol., 2012: Velké šelmy a jejích migrační koridory v Západních Karpatech, Malá Fatra – Kysucké Beskydy – Moravskoslezské Beskydy – Javorníky, Hnutí DUHA Olomouc, str. 4
- Kutal, M., Bojda, M., Váňa, M., 2010: Monitoring velkých šelem v Beskydech 2003-2010. Hnutí DUHA Olomouc, 13 pp.
- Křenek, D., 2006: Ptačí oblast Horní Vsacko, Plán monitoringu, Metodika monitoringu ptačích oblastí.
- Ekospol, 2012:. Miestna obslužná komunikácia Horná Maríková (ekologický posudok), Ekospol a.s. Vajanského 20, 010 01 Žilina, nepubl.
- Veduta, 2013: Terénny prieskum územia dotknutého činnosťou „Cezhraničné dopravné prepojenie Považsko- Valašského regiónu- objekt SO 03 – novo navrhovaná komunikácia k štátnej hranici s ČR“, október 2013.
- http://bd.eionet.europa.eu/article17

- http://www.sopsr.sk/natura
- Štandardný dátový formulár EK pre územia Natura 2000 Slovenskej republiky (http://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/n2000)
- Štandardný dátový formulár EK pre územia Natura 2000 Českej republiky
- (http://cdr.eionet.europa.eu/cz/eu/n2000)
- http://www.enviroportal.sk
- http://www.vtaky.sk
- http://www.dravce.sk
- http://www.bociany.sk
- http://aves.vtaky.sk
- http://www.birding.sk
- http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php
- http://www.mzp.cz/cz/natura_2000
- http://www.ochranaprirody.cz
- http://beskydy.ochranaprirody.cz
- http://www1.cenia.cz/www
- http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr
- http://www.beskydy.ivb.cz
- http://forest-ngo.org/cz
- http://www.birdlife.cz
- http://www.biomonitoring.cz
- http://www.zachranneprogramy.cz
- http://www.selmy.cz
- http://www.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/opatreni-aopk-cr/monitoring-velkych-selem-v-evl-beskydy

Vypracovalo:

Občianske združenie VEDUTA
Hronsek, október 2013 -január 2014.

Fotodokumentácia:

- Obrázok 1 Začiatok úseku, napojenie na existujúcu asfaltovú cestu



- Obrázok 2 Trasa plánovanej miestnej komunikácie v strednom úseku - lesná cesta pri studničke



- Obrázok 3 Trasa plánovanej miestnej komunikácie v hornom úseku v mieste chodníka



- Obrázok 4: Vyústenie plánovanej komunikácie na existujúcu cestu na slovensko-českom pohraničí pri chate Portáš

